

Délibáb

20. SZÁM

26
FILLÉR

Lissi
Waldmüller,
a Berlin-film
énekes sztárja

RÁDIÓMŰSOR
MÁJUS 17-TŐL 23-IG

Egy boldog pesti nyár

Honthy Hanna, Latabár Kálmán

(Fővárosi Operettszínház)

Mérei felv.

XVII. év

szet n
kérdés
filmgy
latilag
szakem
a prob
tása le

kitűnő
kellő
A film
rendez
is vége
kal a t
tása ü
vezetik
hogya
öszton
nevelé
tárgyil
azt a l

csak a
lehető
tól és
filmek
híhete
fektet
filmek
Magya

Déliab

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő: **BIBÓ LAJOS** * Szerkesztő: **DÁLOKY JÁNOS**

Megjelenik minden szombaton

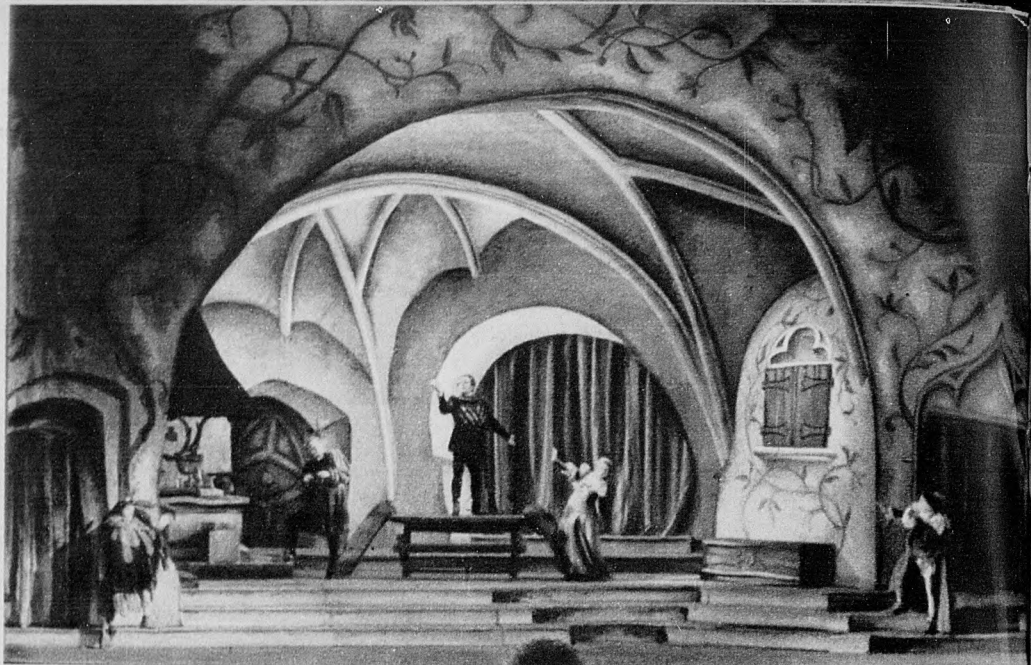
Filmakadémia

Gyakran kifejtettük már azokat az elveket, amelyek alapján a magyar filmművészet nivóbeli emelését töretlenné tehetnénk. A filmművészet életterének legfontosabb kérdései a film irodalmi oldalának megtisztítása, az etikailag, pénzügyileg kifogástalan filmgyártók műteremhez juttatása, a magyar filmkritika megnevelése mellett a gyakorlatilag és elméletileg egyaránt kiegyensúlyozott rendezőnevelés, általában főiskolai nivójú szakemberképzés, céltudatos színészutánpótlás problémái körül csoportosíthatók. Ezeknek a problémáknak egyetlen megnyugtató megoldása csak a magyar filmakadémia felállítása lehet.

A filmakadémián, aminek a terve különben már évek óta várja a megvalósítást, kitűnő filmszakemberek, gyakorlati és elméleti pedagógusok lennének hivatva arra, hogy a megfelelő megrostálás után kiválasszák a magyar filmek művészi, technikai munkatársait. A filmakadémia a színészképzés elméleti és gyakorlati része mellett a filmírók, filmrendezők, filmösszeállítók, filmoperatőrök, hangmérnökök és díszlettervezők nevelését is végezné. A gyártás üzleti részének szakembereit szintén a filmakadémia látná el azokkal a tudnivalókkal, amelyek feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy a magyar filmek gyártása üzletileg is olyan emberek kezében legyen, akik tévedhetetlen tudással és ösztönnel vezetnek le egy-egy film gyártását. Ugyancsak a filmakadémia lenne hivatott arra is, hogy megfelelő tanfolyamok tartásával elméletileg és gyakorlatilag képzett helyes-ösztönű filmkritikusokat neveljen a magyar film számára. A filmakadémián egységes neveléssel kiképzett szakemberek azután tökéletes tudással és érzelmileg is kellő irányú tárgyilagossággal végezhetnék munkájukat a filmgyárakban és hibátlanul teljesíthetnék azt a hivatást, amit a magyar kötelesség a magyar filméletre kirótt.

Évekig vajdított a filmakadémia problémája s ma már ott tartunk, hogy nemcsak a filmelmélet művelői sürgetik a megvalósítását, hanem maguk a filmgyártók is a lehető legsürgősebben megoldandónak tartják. Most már teljesen a kultuszminisztériumtól és az Országos Nemzeti Filmbizottságtól függ, hogy a sokat tervezett, vitatott és kért filmakadémia megvalósulhasson. Biztosra vesszük, hogy a filmakadémia sokszorosan és hihetetlenül gyakran kamatoztatja erkölcsileg és üzletileg egyaránt azokat az anyagi befektetéseket, amelyekkel megindítása lehetővé tehető. Egy biztos, ha megvalósulhat a filmakadémia, akkor filmművészetünk művészileg és etikailag kifogástalanul a modern Magyarország egyik legfontosabb kulturális tényezőjévé nemesül.

DÁLOKY JÁNOS

AZ ARANY MEG AZ ASSZONY

Krudy—Kenessey-bemutató az Operaházban

Krudy Gyula, a nyírségi tájak, az őszi szomorúságban hallgató budai utcák őszi költője, bizonyára szelíd és derűs boldogsággal figyeli egy égi kiskoresma asztala mellett,

hogy milyen szépen, erősen felizzott varázsa lírájának. E zajos kor kellett ahhoz, hogy szomjasan felfigyelünk Krudy írásainak levendula-illatú esendjére, hogy tünődő örömmel idézzük magunk elé különös alakjainak életét, szavait, mondatait. A Krudy-hívők elit szektája most bizonyára jólesően látja, hogy Szindbádot bejogadta legelőkelőbb állami műintézetünk, az Operaház is. Vajjon miért csak ily későn tévedt egy tehetséges fiatal muzsikusk Krudy álombirodalmába, ahol a vörös postakocsi oly változatos, romantikus tájakon zörög keresztül, hogy tucatnyi kincsetérő operaszöveg is kitelnék belőle. Kenessey Jenő Krudy „Az arany meg az asszony” című írását költötte át zenéjével: szerencsés választás, hálás feladat, mert ez a kis remekmű, tökéletes kompozíciójával, meséjéből zengő poézisével tikkadt, ritka virágként várja a hozzáillő zene permetezését.

Wolfgang, a gazdag, magános löcsei polgár, Anna, a gyöngyösruhájú, szentképarcú, hűlen feleség és a vérbő, hetgyke zsoldoskapitány törlénete Krudy zsenialitásának minden titkos jegyét magánviseli. Kenessey tiszteli a csodá-

Wolfgang és felesége

latos költőt és zenéjével hű magyarázója igyekszik lenni a köllészetnek. A három főszereplő lelki viharzásának, emberi ösztöneinek tiszteljényű tükröképe ez a zene s csak ott halványul el kissé színeivel, ahol Krudy szövegével próbál versenyre kelni. De vajjon akadna-e

A zsoldos, az arany és a férj
(Rösler, Koréh)

zeneköltő, ki a földi hangszerek énekével ki tudná fejezni mindazt, amit Krudy lírájának pasztellszínével, megfoghatatlan bájával kifejez? Kenesseynek így is hálásak lehetünk, mert változatos zenekarával, finom dallamosságával, a szöveg lényegének zenei átérzésével, egyik legjobb magyar kisoperát adta a közönségnek.

A bosszútálló löcsei polgár szerepében Koréh Endre tökéletesen valóra vállotta elképzelésün-

A zsoldoskapitány és Anna (Rösler, Osváth)
(Vajda M. Pál kép)

ket erről az alakról. Hangja most is élmény, zeng és betölti a színpadot, a nézőteret. Anna, Osváth Júlia nemesak gyönyörűhangú énekesnő, hanem tehetséges színésznő is. Rösler Endre, mint zsoldoskapitány nagyszerűen illeszkedett be a triumvirátusba. Laurisn Lajos, Komáromy Pál, a két középkori színész remek maszkjában, énekével, játékával, mozgásával legderűsebb színe volt az előadásnak. Szabó Miklós rövid szerepében ezúttal is elsőrangú volt.

Külön ki kell emelnünk Nadasdy Kálmán stílusos, határos rendezését, amely — különösen a polgár házába betoppanó két viharvert vándorszínész jelenetével — a legnagyobb elismerést érdemi. Nadasdy komoly művész és vérbeli Krudy-hívő; csak e két erény birtokában sikerülhetett ennyire rendezése. Oláh György színpadképe egyike az év legszebb díszleteinek. György László

GYERMEKNAP 1943

Kállay Miklósné,
a miniszterelnök
felesége

v. Nagybaczoni
Nagy Vilmosné

v. Keresztes-
Fischer-Fercuencé
Ellassy Sándorné

Peéry Piri, Ka-
rády Katalin és
Tóth Júlia

Köbörg herceg és
gróf Károlyi
Viktorné

Fényes Alice

Jávorszky Pál

Náray Antalnéné
Gulácsy Irén és
Ignácz Rózsa

Tórs Tiborné és
Hegedűs Ther,
a Vigaszínház
tagjaival

Öt

Eny
étter
mind
alati
ségév
Ner
csak
idején
csillog
csak
fajstül
emell
a hel
Eh
beszé

sem
S ha
van,
műso.

Pester
Neker
éneke
nyotes

munk
hiába

szere

már
latol

943

resztes-
Percsené
Sándorné

Ötszáz előadás egy szezonban!

Déry Sári tíz hónap alatt egy napot sem pihent

Enyhe napsütésben ebédelünk az egyik dunaparti étteremben. Az asztalfőn Déry Sári. A bronzvöröshajú, mindig mosolygószemű primadonna, aki igen rövid idő alatt új színészműfajt ismertetett meg Budapest közönségével: a párizsi értelemben revűszínésznőt.

Nem volt könnyű feladat, mert nálunk ez a fogalom csak a Párizst-jártak meséiből volt ismeretes. Annak idején orfeumesíllag, kabaréprimadonna és operettsztár csillogott a színpadjainkon, de az első revűprimadonna csak két évvel ezelőtt jelent meg: Déry Sári. A könnyebb fajsúlyú színpadok dámája. Szép, elegáns, dekoratív, emellett énekel, táncol s a prózában is meg kell állnia a helyét.

Ebédelünk s közben arról a megfeszített munkáról beszélgetünk, amely ilyen remek teljesítményig vezetett.

— Augusztusban kezdtük a szezont s azóta egy előadás sem mult el nélkülem a Royalban — meséli Déry Sári. — S ha azt számítjuk, hogy hetenként három délutáni előadás van, vasárnaponként pedig háromszor adjuk ugyanazt a műsort, ez még szerényen is ötszáz előadást jelent.

— Tehát nem könnyű még a revűprimadonnának sem?

— Sőt. Nem hiszem, hogy tudna olyan színésznőt mutatni Pesten, aki eddig ötszáz előadást játszott. De hogyan játszott! Nekem ugyanis nemcsak prózát kell mondanom, hanem énekelek is és táncolok és öltözködöm. Egy darabban legalább nyolcszor-ízszer. Ebben fárad ki legjobban az ember...

— És megérte?...

— Meg. Ha elismerést kap az ember és megbecsülik a munkáját, szorgalmát, lehetőségét, semmi fáradság sem hiábavaló.

— Mégis. Nem kívánczik néha-néha vissza a régi szerepéhez? A „komoly” műfajhoz?

— Őszintén elárulom, hogy nem is egyszer gondoltam már ilyesmire. Sőt mások is, mert már kaplam jövőre ajánlatot más színházról...

— Mit választ?

Hüngészés az étlapon...
(Haraszlos felv.)

— Ez félig-meddig még magam előtt is titok.

(Itt jegyezzük meg zárójelben, hogy a már évek óta híres nyári produkció is gondolt Déry Sárirra. De lehet, hogy soraink megjelenésekor ezt még ő sem tudja. Tehát titok.)

— És a film?

— Most forgatjuk az „Éjjeli zene” című filmet s még két szerződésem van.

— Hát akkor nem igen jut ideje „magánéletre”...

Déry Sári elmosolyodik s szedi a holmiját, mert mindjárt kezdődik a délutáni előadás.

Az igazgató és a sűgő: Mihályi Ernő, Köpeczi-Boócz Lajos

PIRANDELLO A VÍGSZÍNHÁZBAN

A kritika már nagyjából megállapította Pirandello helyét a modern drámairodalomban. Vitathatatlan, hogy nemcsak az olasz irodalomnak egyik vezető egyénisége, hanem Bernard Shaw-val együtt rámutatott arra az útra, amelyen a modern dráma friss lendülettel indulhatott a színpadirodalom „terra incognita”-ja felé.

csit cinikus, konvenciákat rugdaló, de mindig mély értelmű témáit.

A magától való élet ideális, de éppen azért mint minden ideál, megvalósíthatatlan valami s csak az ember jobb pillanataiban ébred fel az utána való vágyakozás. A következő pillanat azonban már megöli a vágyakozást formáival, guzaival és a „való élet” realitásával. A magától való életet tehát csak akkor élhetnénk, ha — nem lépnénk ki az életbe. Paradoxon, de igen jó magyarázatot ad rá például a „Hat szerep keres egy szerzőt” című darabja is, amely méltó szezonbejező darabja a Vígszínháznak.

Közel két évtizede mutatták be először a darabot, de a jelenlegi előadás sikerét és nivóját bizonyítja, hogy egyszer sem jutott eszünkbe vajjon milyen is volt a régi?

A darab lényege ismert. Próbálnak a színházban. Pirandello bemutatójára készülnek, de a színészeknek nem tetszik a darab. Ekkor jelentkezik hat szerep, amelyet megírt ugyan a szerző, de nem fejezett be. Jelentkeztek tehát a színháznál, hogy a félbemaradt drámát folytassák. A színházigazgató belemegy a „játékba”. Az összeütközés itt kezdődik. A szí-

Az elzüllött mostohalány és az apja (Tolnay Klári, Somlay Artur)

Pirandello pszichológiai ütközőpontoké keresett darabjai lenyűgözőek. A Pirandello-darabok legnagyobb részében a magától való, úgy mondhatnánk talán hogy l'art pour l'art élet ütközik össze a ludalus formák által ketrecbe szorított élettel. Ez a szembenállás duzzasztja drámává Pirandello ki-

A szerep és a színész (Júlia Laci, Ladomerszky Margit, Örkényi Éva, Orsolya Erzsébet)

M
ig
sz
ho
sz
an
ke
sz
de
la
az
ir
ör
ig
ez
va
va
fo
isr
mo

jú
Pi
nő
tot
iga
éte
ser

Mad
most
mai

A sz
hályi
Lont

Mostohatestvérek : v. Benkő Gyula és Tolnay Klári

igazgató a hatás, siker és a színszerűség érdekében több helyen mást akar mondani a szerepek „szereplőivel”, mint amilyennek őket az író elképzelte és megteremtette. A szerep azonban örök, maradvány és megváltoztathatatlan. Az emberek változnak, az élet megy tovább, de az író betűbeöntött elképzelése örök. Erre eszmél a színház igazgatója a dráma végén s ezért ismételteti kétkedő zavartottsággal: játék vagy valóság? Nem érti, mert formákba szorított élete nem ismeri az abszolútumot, a mozdíthatatlant.

A Vigaszínház magasnívójú előadásban tolmácsolta Pirandello darabját. Különösen Mihályi Ernőt tartottuk hibátlannak a színgazgató szerepében. Megérezte szerepének minden keserűen szatirikus, sőt cinikus

és drámai jellegzetességét s a kellő helyen művészi eszközökkel juttatta a közönség tudomására. Tolnay Klári nyugtalt meg szinte hibátlan alakítást az elzüllött mostohalány szerepében. Szerintünk ugyan kissé harsogóak voltak a színei, de alapjában nem lévész-telle szem elől a Pirandello-figura lehetőségeit. Drámaian megkapó viléz Benkő Gyula és Ladomerszky Margit játéka is. Somlay Artur egyhangúnak, indulattalannak fogta fel az apa alakját. Egy kis élenkítés nem ártott volna. A többiek: Sándor Iza, Sítkei Irén, Vértess Lajos, Orsolya Erzs, Sármácssy Miklós és Jakab Laci egy-egy kisebb szerepben állottak meg helyüket.

A munkateljesítményt illetőleg Hegedűs Tiboré, a rendezője a legnagyobb érdem, mert az eredetileg és „köznapis tekintetben” kissé ziláltnak tűnő darabot a biztos tudású művész kezével markolta egységgé és kifejező erejű drámává. A darabot Karinthy Frigyes remek fordításában hozták színre. **Harasztos Albert**

Madame Paec, a kerítőnő a mostohalányt akarja karmai közé keríteni: Tolnay Klári, Sítkei Irén

A színészek csoportja: Mihályi Ernő, Orsolya Erzs, Lontay István, Sándor Iza, Vértess Lajos

Színészek a színészetről

DAYKA MARGIT:

Vannak színésznők, akikről időnként azt írják, hogy megkomolyodtak. Dayka Margitot azelőtt sem ismertük komolytalannak, de mostanában azt halljuk róla, hogy még a szokottnál is komolyabb lett: franciául tanul és filozófusokat olvas.

Egy „komoly” nyilatkozat reményében megkértük a rovatban való szereplésre.

— Lehet a film komoly versenytársa a színpadnak? — kezdjük.

— Hát hogyan lehetne?! — csodálkozik ránk Dayka. — Már akkor is, ha csak azt vesszük, hogy mennyire népszerűsít a film! Remek színészeket alig ismernek, mert nem filmeznek. Viszont másokért újjonganak, akik pedig nagyon

távol vannak attól, hogy remek színészek legyenek!

— Politizáljon a színész?

— Mindenkinek megvan a véleménye és megvannak a nézetei! — feleli és szemében ismét az előbbi magától értetődőtség. — A kérdés csak az, hogy hogy csinálja?! Nekem is megvan a véleményem, de elintézem magam. Senkinek semmi köze hozzá!

— Mi a véleménye a színész-írókról?

— Kik azok?

— Színészek, akik írnak!

— Ja? . . . Egyáltalán nincs róluk véleményem! Gondolom, ez eléggé lesújtó, nem?

— Olvasta őket?

— Nem. Ha az ember olyan hosszú életű volna, mint a krokodil, vagy a papagáj, az se volna elég a világ összes remekműveinek elolvasására! Akkor ilyesmikkel töltsem az időmet?

Dayka úgy látszik, megérezte, hogy kissé merészen beszélt, mert magyarázólag fordul felénk: — Amióta hazajöttem a frontról, nem vagyok kicsinyes és az se érdekel, ha mások megsértődnek. Láttam és rájöttem, hogy vannak fontosabb dolgok is. . .

Dayka valóban megkomolyodott. Rájött egy nagy igazságra: hogy nem kell mindig előítélekkel törődni, mások véleményétől rettegni. . .

Mi volna, ha mindnyájan rájönnénk erre az igazságra és ezentúl mindig szívünk szerint beszélünk?!

Juj, rossz rágondolni! . . .

SZABÓ SÁNDOR:

A Nemzeti Színház kiváló fiatal művésze érdekes és elgondolkoztató fejtegetésbe bocsátkozik:

— A magyar színészet jelene forrponton mozog. Valami készülődik.

Hogy merre fogunk fejlődni, azt még nem tudjuk. Mindenesetre kipróbáljuk a különböző európai irányokat és leszűrjük a tanulságokat. A naturalisztikus irány után újra klasszicizálódunk, kezdünk nemesedni. A ponyva után a magas irodalom jön, de még nem találta meg az igazi irányt. . .

A kérdés szinte magától adódik:

— Melyik irány híve?

— Modern daraboknál az abszolút reális irányé. De sosem szabad elfelejteni a színészek, hogy a közönségtől mintegy másfél méter választja el, tehát bizonyos emelkedettségre szükség van a legközvetlenebb hangulatok kifejezésénél is. Mire a hang megteszi a másfél métert, mire leér a közönséghez, leegyszerűsödik és természetesebbnek hat. Ami pedig a klasszikus darabokat illeti, ott természetesen kell egy kis páthosz, de igazi, nemes és nem álpáthosz. Vagyis a régiek szónoki iskoláját kell követni, de nem a szónokiaskodó iskolát. Szavalni kell, de úgy, hogy ne vegyék észre. Csengetni kell a vesszorokat, de nem a vesszor, hanem a muzsika kedvéért.

— Néhány aktuális kérdés: színészírók. . . ?

— Minden színész, hogy úgy fejezzem ki magam: feltűnési viselkedésben szenved. Akik tehát a sikert nem kapják meg a színpadon, más úton keresik. Viszont feltétlenül helyesnek tartom, ha valaki esszéket ír. A színészeknek novellák és darabok gyártása helyett arra kellene törekedniük, hogy a színházismeretet bővítsék, ami nálunk nagyon kevés. Írja meg a színész a színházi meglátásait, amikre az utódoknak szükségük van!

— Politika?

— Minden ember valami irányban beállított. Ezt mint ember senki nem titkolhatja, de a színészet művészet és mint ilyen, mindenkinek felett áll. Tehát: a színészek is lehet meggyőző ödése, de nem kell politizálnia. A politika magánügy, a művészet közérdek. . .

— Utolsó kérdésünk: hogy van kisfia Balázska?

De ez már nem tartozik az interjúhoz. Ez magánügy.

Íj. K. Gy.

"Művésznő", szabad az iratokat?!!

Romváry Gertrúd
 Születési helye: Budaörs Andrássy színház tagja.
 Születésnapja: októ.
 Névnappja: Máj. 17
 Vallás: ev. ref.
 Lakás: XIV. Róna u 111
 Férjhezett, nőse: _____
 Van-e gyermeke: _____
 Hajszíne: fülkék barna
 Magassága: 167 cm
 Súlya: 56 kg
 Kedvenc darabja, amiben játszott: Ártatlan vagyok
 Kedvenc filmje, amiben játszott: „Szerelem”
 Ki fedezte fel és hol kezdte pályáját: _____
 Mi volt első kiugró sikere: „Nagy lejtány”
 Hol végezte iskoláit és hol élt fiatal korában: Leánygimn. Érettségim, utána a Nemzeti Akadémiát, Budán.
 Mi akart eredetileg lenni: Operabemutató
 Legkedvesebb szórakozása: olvasás
 Legszebb színdarab, amit látott: Az Ember tragédiája
 Legszebb film, amit látott: „Hagyd el kény, Minoske
 Legszebb könyv, amit olvasott: Brunton: Jogi
 Kedvenc írója: Nyirő József
 Kedvenc zeneszerzője: Verdi
 Kedvenc virága: orvosa
 Kedvenc kölnije: Y+M
 Kedvenc tánc: ballette, pantomim
 Kedvenc ruhaszíne: kékvirágos
 Kedvenc sportja: lovaglás
 Kedvenc állatja: kutyá, macskák, hűsége
 Kedvenc étel: leingli
 Kedvenc cigarettája: ken kolumbjom

Íme ilyen vagyok én :
Romváry Gertrúd
 (Goby foto)

„Ártatlan vagyok” —
 Billesivel
 (Rozgonyi-kép)

Kedvence szórakozá-
 som : énekelni, éne-
 kelni ! (Kublin-kép)

Peéry Pirivel a
 „Szerelmi láz”-ban

*Színházi Levél
Berlinből*

1943
május hó

1942. év szeptemberétől kezdve 1943. áprilisáig lezártunk egy gazdag színi korszakot, amelynek eredményeit igyekszem röviden összefoglalni.

A mult esztendőben több zenés daljáték és operett is ment. Kiemelkedő volt *Lehár*: „Víg özvegy” című operettjének újszerű reprize. De a *Luxemburg grófját* is élvezhetjük. R. *Benatzkynak* két zenés daljátéka és egy operettje ment. Magyar származású szerzőtől különben több zenés daljátékot láthattunk. Így *Miklósy Tibor* és *Hans Höhle*: *Egy eszme elindul* c. zenés daljátéka több mint százszor szerepelt műsoron. A nemzeti szocializmus küzdelmét dolgozza fel a régi világ maradiságával szemben. A zenéjét *Kreuder* írta. Magyar szerzők közül *Asztalos Miklós*, *Bókay János* darabjai igen népszerűek voltak. *Schenker*: *Die Bauer* című drámája már a szociális eszmék megoldására törekszik, amely problémát a színpadi kultúra sem hanyagolhatja el.

A vígjáték elég nagy számmal szerepelt. Magyar szerzők közül *Vaszary János*, *Czifra Géza* neveit említhetjük. *Czifra*

Konrad Wagner és Johannes Borchert a „Dorf bei Odessa” egyik jelenetében

Monika Bode és Hans Quest a „Dorf bei Odessa” szerelmes-párja

Géza: „*Domino a kávéházban*” címmel szellemes burleszket írt, amit kb. 50-szer adtak elő.

Az operai bemutatók közül kiemelkedik *Werner Egk*: *A esodahegedű* és a *Varázshangszer* című operáinak bemutatója. Az új stílusú és merész klasszikus zenéjű dalművek közül az egyik nálunk is ismert már.

Az idei évad bemutatói közül kiemelkedik két

Miklósy Tibor

katonadarab. A *Schiller-Theater* színpadán a *Die ewige Kette* (Az örök lánc) című színjátékban 1939 augusztusával kezdjük és 1940 kora őszén, a francia hadjáratal utáni időben fejezzük be a cselekményt. Szerzője *Edgar Kahn*, aki darabját a páncélosoknak ajánlotta. Az egész mű célja pedig az, hogy egy-két ragyogó, nemes emberi arcélben értékeltesse a páncélos katonák lelkét.

A *Volksbühne* *Ferbort Reinicke* „*Das Dorf bei*

Dörfbál

Odessa" (Az Odessza melletti falu) című darabjával ugyan-csak mai eseményt elevenít meg a *keleti hadjárat* első heteiből. A mindössze egy felvonásból álló színmű egy Odessza melletti faluban játszódik. Primitív falusi szobában vagyunk, a falu szovjet vezetőjének háza ez. Jórészt német telepesek laknak itt, őseik már évszázadokkal ezelőtt vándoroltak ki Oroszországba. Német tanítójukat elkergették s már csak kevesen emlékeznek német voltukra. Éppen a falu szovjet vezetője, *Johannes* az, akiben legmélyebben él a német származásának tudata s mégis vállalta a szovjet vezető szerepét.

A háború zűrzavara az ő faluját sem kíméli meg. Késő éjtszaka a láthatár mélyén égő falvak lángja csap az ég felé. Az egész falu ijedten menekül *Johannes* házába. A távoli dörgés mintha felébresztette volna a lelkekben az ősi mult és a lázadás szellemét. *Johannes* csillapítani próbálja őket, de csak egyre a meddő szovjet jelszavakat tudja ismételtetni — saját lelkében is harc dül és családjában is nagy az aggodalom. Lánya, *Annamária* aggódik vőlegényéért, *Martinért*, aki kénytelen volt beállni a szovjet hadseregbe azzal a gyötrő érzéssel szívében, hogy minden kilőtt golyóval testvért gyilkol.

Rylinkov, a falu szovjet komiszáriusa és egy menekülő biztos, Iljites a legelső arcvonalból jön. Megzavart lelkében égető kétség dül. Olyan biztosan indultak harcba, annyira bíztak a győzelemben, nem érti, hogy hol a hiba, miért a véres vereség? A *Johannesnél* összegyűlt emberekben megérzi az idegent, a németet és vad gyűlölettel elhatározza, hogy kiirtja az egész falut. Egyedül *Johannes* érzi meg a közelgő veszélyt: a biztos mellé áll a falu közvéleményével szemben és a legsúlyosabb áldozattól sem riad meg. *Martin*, lánya vőlegénye ott hagyja csapatát és át akar szökni a németekhez. De a falu határában elfogják. A biztos parancsára *Johannes* maga ítéli halálra lánya vőlegényét, jelen van a kivégzésnél is és ezzel megmenti a falut. A bevonuló német csapatok már csak egy meggyötört, fáradt öregembert találnak, aki minden tőle telhetőt megtett német vérei megmentéséért.

A bemutatott drámai művek közül a *Vagabunden* ért el nagy sikert. Caspar *Nehera* szerző végigálmodik benne egy világot, amely szenvedéseken épül fel, de ebből is van kiút, mert ha hiszünk, megtermékenyül ez a gondolat bennünk. Csak az a baj, hogy kevés ember hisz és ezért nincs ereje az emberi hitnek, csak egy más hitnek, amit nem a földön érhetünk el.

A *Rose-Theater* színpadán magyar származású szerzőtől hallottunk ismét darabot. *Miklósy Tibor* és *Hans Hühle*: *Egy boldog éj* (Eine glückliche Nacht) című darabjában egy mesebeli boldogságot ír le, amelyet ha elérünk, különösen szép éjt élhetünk át. Zenéjét *Wener Bohlmann* szerezte. A daljáték jelenleg az *Ostfront-Theater* színpadán megy.

Természetesen most is sok repríz megy és nemrég újították fel *Lehár Ferenc: Éva* és *A mosoly országa* c. operettjeit. A bemutatott művek csak egy kis töredékét óhaj-

Bókay János

Asztalos Miklós

tottam ismertetni. 1942 szeptembertől 1943 február végéig bemutattak kb. 57 színpadi művet. Ebből 12 magyar származású szerző, míg a többi idegen szerzőre csak 8 darab jut. 37 pedig teljesen német származású szerző. Amint láthatjuk, nagyon népszerűek vagyunk most is Berlinben. De ez kötelességet ró a magyar szerzőre tartalom-ban és alkotásban. Mert csak olyan tartalmú alkotás érhet el sikert, aminek megvan az erkölcsi fölénye és szellemi hivatottsága. M. T. (Berlin)

HIREK A FILMVILÁGBÓL

Kik gyárthatnak magyar filmet az új évadban?

Hírt adunk már arról, hogy a nemzeti filmbizottság a május elsején kezdődő gyártási évadra egyelőre nyolc filmváltalkozó számára biztosított műtermet. Azóta a bizottság a szakmai érdekeltségek képviselőinek bevonásával felülvizsgálta a benyújtott tervekkel és kérelmeket s miután elvi jelentőségű határozatokat hozott, kijelölte azokat a filmgyártókat, akikkel az idei programot megvalósíthatóan tartja.

A döntés szerint huszonhat cég kap lehetőséget filmek készítésére. A műtermi sorrend kialakításánál elsősorban olyan filmek juthatnak előnybe, amelyek a művészi, a nemzetnevelési és nemzetvédelmi célokat szolgálják. A kijelölt gyártóknak módol adnak arra, hogy a már bejelentett filmtervezeteket ezeknek a szempontoknak figyelembevételével módosítsák. Ha a gyártó által bejelentett és a bizottság által elfogadott film megvalósítása elé akadály gördül, a cég a tervezélt hasonló témájú és hasonló értékű tervezélt feleltetheti.

A kijelölt cégeknek a filmvázlatot a gyártás megkezdése előtt legatább két hónappal, a kész forgatókönyvet pedig egy hónappal előbb kell benyújtaniuk a bizottsághoz s ezenkívül a rendelkezésre álló tőkét is feltüntetni olyan lebonyolítási tervet kell bemutatniuk, amelynek alapján a műterem igénybevételere jogosító tanúsítvány kiadható.

A filmgyártónak igazolni kell, hogy a szereplő színész színházi és filmjátszási elfoglaltságát a munkarend biztosítása érdekében összehangolták s hogy a filmkamara határozatait a színész-gázi tekintetében magára nézve kötelezőnek ismerte el.

Az a huszonhat cég, amely a gyártásra engedélyt kapott, a következők: Aurora, Atelier, Bájosz Péter, Délibáb, Espéria, Hajdu-Daróczy, Hamza, Hausz Mária, Hosszú Zoltán, Hunnia, Iris, Jupiter, Kárpát-Erdélyi, Kokas film, Kolczonay Ervin, Magy. Filmiroda, Magyar Irók Filmje,

Mester, Objektív, Palatinus, Pannónia, Pax (Actio Catholica), Pegazus, Siményi Alfréd, Szóts István, Takács Antal.

A bizottság kimondotta, hogy a nemzetvédelmi propaganda és a honvédelmi miniszterek megbízásából gyártandó tizenkét film nem tartozik a cégek kontingensébe, ezeknek elkészítésére a két minisztérium esetről-esetre bizza meg a legjobban megfelelő és felkészült sűgyártót. Eszerint tehát még a jövő tilka, hogy a felsorolt cégek közül melyik hány filmet gyárt majd az évad folyamán.

Makrancos hölgy a pilisi hegyek között

Ezen a héten a pilisi hegyek között dolgozott a „Makrancos hölgy” című, most készülő film együttese. Egy főúri kastélyban folytatták a műtermi felveteleket, abban a kastélyban, amelynek mását, illetve egyes részleteit előzetesen a Hunnia filmgyárban építették fel. Itt viharzik a két főszereplő, Jávor Pál és Karády Katalin

Máj. 31-én kezdődik a lillafüredi nemzeti filmhét

Lillafüreden először öt évvel ezelőtt rendeztek nemzeti filmhetet, amelyet a következő évben is megismételtek. A háború kitörése következtében a filmhetek rendezése abbamaradt. Kétesztendei szünet után az idén újra összegyűlnek a filmszakma képviselői Lillafüreden, hogy a gyártás összes függő kérdéseit tárgyalják. Ezek szerint öt év alatt ez lesz a harmadik magyar nemzeti filmhét. A rendezőbizottság Bingerth János, a Hunnia vezérigazgatója vezetésével már megkezdte az előkészítő munkálatokat, hogy az idei filmhét méltó keretet adjon az időközben nagy lendülettel fej-

szermi háborúja, itt küzdenek egymással a szemben álló felek Martonffy Emil szövegkönyve szerint a szelf szócátától kezdve a szabályos boxpárbajig. Shakespeare fékezhetetlen makrancos hölgyének mai utódja és ennek partnere mellett nagyobb szerepet kaptak még a vígjátékban Lehotay Árpád, Balázs Soma, Wessely Pál és Holóssy Mariska. Az újdonsághoz a zenekíséretet Eisemann Mihály szerezte.

Szelezcky Zita újra filmezik

Hosszabb idő után újra felvenőgép elé került Szelezcky Zita, aki hónapok óta a „Mária főhadnagy” sorozatos előadásai miatt egyetlen filmszerepet sem vállalt. Jelenleg Kalmár László „Sziámi macska” című vígjátékának címszerepét játssza Hajmássy Miklós, Bilicsy Tivadar, Szilassy László, Abonyi Géza és Erdélyi Mici társaságában. Az új magyar filmet a szövegkönyv írója, Kalmár László rendezi.

lődő magyar filmgyártás képviselőinek ünnepi összejöveteléhez.

A filmhét védnökéül Antal István dr. nemzetvédelmi porpaganda minisztert kéri fel. A filmhéten természetesen a szakma összes ágazatának képviselői megjelennek, s a felmerülő kérdéseket különösen két szempontból és pedig a nemzetnevelés, illetve nemzetvédelem, továbbá a művészi színvonal emelése szempontjából vitatják majd meg. A filmversenyt az idén is megrendezik, s a legszebb filmet jutalomban részesítik. A III. nemzeti filmhét Lillafüreden május 31-én kezdődik és június 6-án zárul.

Délibáb

**Kétéves házások :
Vaszary János
és Muráti Lili
koccint . . .**

— amíg a zsúfolt nézőtér közönsége düböggve tapsolt a felvonás végén — formás kis beszédben köszönte meg a társulatának, hogy a kétszázas jubileumot lehetővé tette. A színház egész személyzete összegyűlt a szűk kis folyosón, színészek, műszakiak egyaránt, a bensőséges, házi „ivászatra”, ami a háborús viszonyokra való tekintettel nem „folyhatott szélesebb mederben”.

2 ÉVES HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ 200. ELŐADÁS

Alig hangoztak el Vaszary János köszöntő szavai, a társulat egyik tagja kivált az ünneplők gyűrűjéből és a társulat jókívánatait tolmácsolta az igazgatónak — kétéves házassági évfordulójára. Muráti Lili és Vaszary János ugyanis pontosan szombaton két éve kötött házasságot.

Szombaton este az Andrássy Színház kedves és hangulatos jubileumok színhelye volt. A színpalak mögött kettős ünnepség zajlott le.

Egyrészt a társulat ünnepelt s az igazgató emelte köszöntésre poharát, az „ünnepségek” második felében pedig a társulat tagjai kezében habzott fel a pezsgőspohár.

A társulat az „Egy nap a világ” kétszázadik előadásával örvendeztette meg a „gazdát”, Vaszary Jánost s a hálás gazda

(Muráti Lili hangosfilmvetítőgépet kapott férjétől az évfordulóra.)

A meghitt ünneplésnek az ügyelő esengője vetett véget, amely éles berregéssel hívta a társulatot a második felvonás kezdetére.

A társulat és az igazgató úr a kétszázadik előadásán

A HÉT FILMJEIROL

A DÉLIBÁB „KOCKÁS” KRITIKÁI

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmre lehet kaphat.

EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL

Zavaros bohózat

Az olyan filmek sorába tartozik, amelyekre kár volt a pénzt és az időt vesztegetni, különösen mostanában, amikor műteremhiány miatt igen sok magyar film nem kerülhet kivitelezésre. Kivétel nélkül minden jelenete erőszakolt, mesterkéltné, „kicsinált” s éppen ezért a tréfák többnyire visszafelé sülnék el. Csak az tud ezen a filmen mulatni, aki Latabár Kálmán örökös és egyforma időtlenkedését még nem unta meg. A nagy tömegek előtt népszerű táncos-komikus főpincért játszik, aki szakállt ragaszt, hogy az afrikavadász grófra hasonlítson. Egy előkelő urat, a nagybácsit és annak két unokahugát meghívja az igazi gróf kastélyába, ahol azután a legostobább dolgok történnek mindaddig, amíg a valóságos házigazda meg nem érkezik. Mály Gerőnek, Csikós Rózsának, Hídvégi Valériának, vitéz Benkő Gyulának van még alkalma résztvenni ebben a lehetetlen bohózatban, amelyből a jövőben egyáltalán nem kérünk.

A TALPRA-ESETT LEÁNY

Jókedélyű német vígjáték

A múlt évben alakult Berlin-filmek első műve, amit Budapesten bemutatnak. Ez a cég a tavaly nyáron a Hunnia zuglói műtermében nagyszabású operettfilmet készített, ami a jövő évadban kerül a közönség elé. „A talpraesett leány” franciásan könnyed, vidám ötletekkel, mulatságos helyzetekkel tarkított, érdekes és minden ízében szórakoztató vígjáték. Különös érdeme, hogy bár a váratlan és meglepő fordulatok sűrűn követik egymást, mégsem távolodik el az élettől, sőt igen hűséges, gyakran szatirikus rajzát adja a mai fővárosi társasági életnek. Története egy bájos leány körül bonyolódik, aki gazdag barátnőinek bosszantására egy adott pillanatban azt hazudja, hogy bensőséges kapcsolatokat fűzik a divatos zeneszerzőhöz. Ebből azután olyan tréfás helyzetek támadnak, amelyek pillanatig sem szünetelő derűtlenséget keltenek. Magda Schneider elragadó kedvességgel viszi előre a vígjátéki történetet s mellette Johannes Riemann, Albert Matterstoek, Lizzi Waldmüller és a filmet rendező népszerű komikus, Theo Lingner jeleskednek.

A HÉT VIG ÖZVEGY

Exotikus olasz komédia

Bizalmatlansággal fogadtuk ezt a filmet, amiért egy úgynevezett utánjátszó mozi, a Népszínház-utcai Pátria mutatta be. Kellemesen csalódtunk, mert minden ízében mulatságos, tréfás, kedélyes és szellemes olasz komédiát kaptunk. Történetének előterében egy megrögzött agglegény, az ötvenes éves ügyvéd áll, aki mindig az ellenkezőjét csinálja annak, amit tanácsolnak neki. Az orvosa magaslati vidékre küldi üdülni, ő azért is egy óceánjáróra száll, amely az Egyenlítő felé halad. Vidám bonyodalmak keletkeznek a hajón az agglegény körül s a rendező remekel, amikor groteszk humorral mutatja be azt a pánikot, ami a fedélzeten egy vaklármára kitor. Búbájosan kedves része a filmnek, ami a lakatlan szigeten történik, ahová a mentőcsónakon az agglegény sodródik a hét víg özvegygel együtt. Izes humor, ragyogó ötletek teszik mozgalmassá, érdekessé és vonzóvá ezeket a jeleneteket, amelyek minden mesterkéeltség nélkül is harsogó nevetésre készítetik a szórakozást kereső közönséget.

EGY SZOKNYA EGY NADRÁG

Magyar burleszk

A bohózat műfaj köpenyge alá rejtőzve az utóbbi időben több bosszúságot, mint mulatságot okozó film került a közönség elé. Ennek a burleszk-szerű bohózatnak gyanús címe ellenére is előnyére írjuk, hogy a legkényesebb és leghetlenebb helyzeteket is ízléssel és finomsággal hidalja át. Ez pedig Hamza D. Ákos, a rendező érdeme. A valóságos helyzetekben rejlő komikumot friss ötletekkel élezi ki, anélkül, hogy mértéktelen túlzásokba esne. Még azt a játékstílust is elfogadhatóvá teszi, amivel a főszerepet játszó Latabár Kálmán több mint egy évtizede filmben és színpadon csökkönyösen visszaél. Barabás Pál ellenállhatatlanul mulattató forgatókönyve nemesek a nevetelésre ad alkalmat, hanem hatóságos színészi alakításokra is. Csontos Gyula valósággal csillogtathatja humorát, éppúgy, mint Turay Ida, Mály Gerő és Mihályi Ernő. Dorita Boneva szereplése is megnyerő, kellemes. Buday Dénes zenéje ötletesen és szellemesen illeszkedik a tréfás fejleményekhez. A nézőtérre természetesen az igények leleplelésével kell beülni.

Kállay István

mutatott
öbb pon-
szer hat

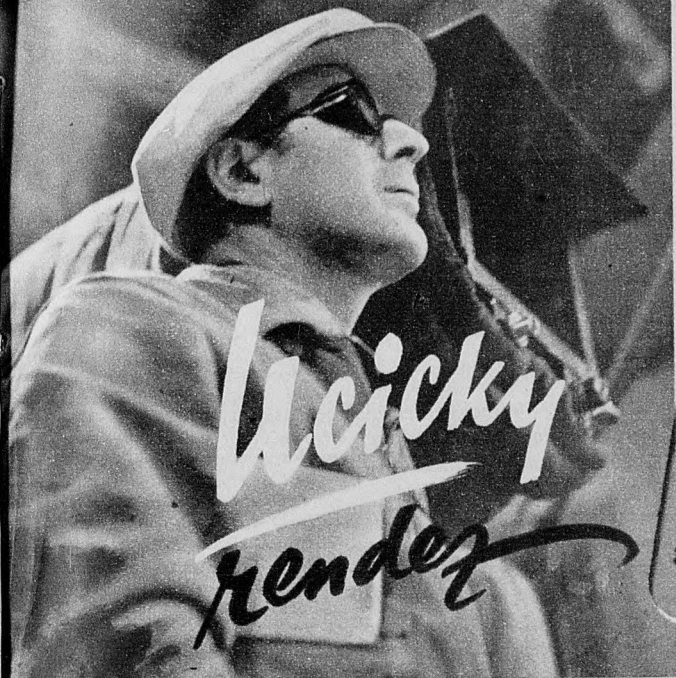
s az időt
igen sok
jelenele
visszafelé
n örökös
lőtt nép
z afrika-
nak két
ostobább
érkezik.
yulának
venből a

emutat-
szabású
A talpra-
zetekkel
érdeme,
mégsem
adja a
yolódik,
azudja,
azután
derült-
figyétéki
i Wald-
ek.

tt után-
ódtunk,
omédiát
venéves
csolnak
anjáróra
eznek a
umorral
bájosan
mentő-
humor,
jelene-
észletik

bosszú-
urleszk-
esebb és
Hamza
mat friss
a játék-
nán több
bás Pál
lkalmat,
jtathatja
Boneva
llemesen
letompí-

y István

Gustav Ucicky, a Wien-film kiváló rendezője minden filmjét művészi elgondolással rendezi. Ő volt az, aki a forgatókönyvek szerkesztését megreformálta, abból indulva ki, hogy nem elég a technikai tudás, mert ahhoz filmszerű, költői elképzelés is szükséges. Alábbi képeinkben Paula Wesselyt és Attila Hörbigert állítja be a felvevőgép elé.

Premier-plan előtt

Fontos a testtartás

Ruhaigazítás

Vigyázat! Felvétel következik!

A KULISSZA MÖGÖTT

A Vidám Színházzal kapcsolatosan azok a hírek terjedtek el, hogy május vége felé bemutatja Molière „Tartuffe”-jét. A főszerepet a hírek szerint Árpád Margit és Harsányi Rezső játszotta volna, aki már több vidéki városban nagy sikert aratott ezzel a darabbal. A Vidám Színház igazgatója azonban úgy határozott, hogy az Aranytulipánt még május végéig másoron tartja és akkor nyári vakációra engedi a lársulatot. A színház jövő évi szerződéslistáján igen érdekes név szerepel: Bárczi Kató, aki jó ideig a Royal Revüszínház tagja volt. A törzstársulat marad a régi-ben: Fejes Teri, ifj. Latabár Árpád, Petrovics Szeptiszláv. A szezonnyitó darab két főszerepére Rózsahegyi Kálmán és Dajbukát Ilonát szerződtette Szüle Mihály.

Rékai András, az Operaház karnagya hazatért Szófiából, de alig volt itthon két napot, újból vonatra ült és hétfőn elutazott Olaszországba. A kultuszminisztérium megbízásából folytat kulturális tárgyalásokat.

Csizik Béla pénzügyi államtitkár d-moll zongoraversenyét rövidesen Németországban is bemutatják.

Epressy (ifj. Orbók) Atilla, a tehetséges, fiatal filmszínész, a Fővárosi Operaszínház tagja Halász Gizellával (Máramarossziget) házasságra lépett. Epressy Atilla Orbók Atillának, az ismert írónak és színpadi szerzőnek egyetlen fia.

Nagy sikerrel szerepelt zeneszámával a rádióban Harer Győző, az ismert fiatal zeneszerző. A legutóbb frissen készült operettjéből, a „Vera huszár lesz”-ből is játszottak részleteket. Az operett a jövő szezonban kerül Budapesten bemutatásra.

Igen ritka operai jelenségnek volt az elmúlt napokban „hőse” Szabó Ilonka és dr. Palló Imre. Minden operalátogató jól tudta, hogy a vasfüggöny milyen eseményszámba megy. A remek keltőst pedig a legutóbbi Rigoletto-előadásán kétszer tapsolták vasfüggöny elé a második felvonásbeli nagy duettért.

Hazafias és nemes kezdeményezést indított útnak Kinizsi Andor, az ismert színházi újságíró. Hetenként művész-körutat szervez a budapesti honvédhadikórházakban. Minden héten egyszer más-más kórházban két-három színész jelenik meg a sebesültek látogatására. Nem annyira a műsoron van a hangsúly, mint a látogatáson, ami minden bizonnyal igen jól esik majd a haretéren hősiességben megsebesült magyar honvédeknek.

A svájci lapok igen mérsékelt elismeréssel nyilatkoznak Louis Verneuil „Le train pour Venise (Velencei vonat)” című vígjátékáról. A kritikusok a darab vitathatalan sikerét azzal magyarázzák, hogy a mai, gondokkal teli közönség a könnyű, fajsúlytalan műfajokban keres feledést.

Japánban is nagy a színházi konjunktúra. Különösen a háborús darabok mennek. Jelenleg az egyik tokiói színházban a „Singapurból Shonantóig” című darab két-száz jubileumát ünneplik. (Shonantonak a japánok nevezték el Szingapurt.)

Nagy gyász érte Csorlos Gyulát. Első házasságából született leánya: Csorlos Marion hosszas betegség után, huszonhétéves korában meghalt.

Szelezky Zita Radványba utazott s csak a Sziámi macska című film felvételei után tér vissza ismét Budapestre.

Május 29-én mutatja be a Nemzeti Színház Bibó Lajos új darabját. A történelmi egy vidéki ripacslársaság életéből szövődik. Még végleges címet nem találtak a darab számára, de a szereposztás nagyobb vonásokban már elkészült. A főszerepet az eddigi tervek szerint Rajnay Gábor, Timár József, Somogyi Erzsébet és P. Füzes Anna játssza. Az előadást maga a szerző rendezi.

A Royal Revüszínház Revüpatolára változtatta a nevét s az új névvel már meg is tartotta az első bemutatót. A májusi műsor címe: Vitaminrevü. A főszerepet természetesen most is Déry Sári játssza, rajta kívül Rév Erzsébet, Vay Ilus és a színház egész szereplőgárdája lép fel. Az artistaműsor valóságos világvárosi. A Vitaminrevüről a következő számban közlünk részletes beszámolókat.

A Nemzeti Színház május 22-én mutatja be Shakespeare Julius Caesarját. A főszerepet Uray Tivadar, Szabó Sándor és Nagy István játssza.

A Színészkamara fősztálya tavaszi ülésén a Margitszigeti Színpad szerződési feltételeiről tanácskozott. Idei évadjára a fővárosi szerződési mintát kiegészítő határozatot tett. Az előadás elmaradása esetén 0%-os költségmegtérítést ítélt meg, amely 5 pengőnél kevesebb és 30 pengőnél több nem lehet. A fővárosi szerződési mintában meghatározott létminimumoktól eltérően a statiszták részére előadásonként 6.50 pengő, karénekeseknek és kartáncosnóknak 20 pengő állapított meg.

Kabasta Oswald, a
műnemesi filharmo-
nikusok karnagya
Budapesten vezényelt

A Sajtókamara vendégül látta a Magyarországon
tartózkodó három spanyol újságíró. (Morvay felv.)

Dezsi Ilona és esen-
geri Kakas József
házasságát kötött
(Knebel felv.)

„Moliere és kortársai” a Vigadóban: Szemere Vera
Sennyei Vera, Naszódý Sándor, Fényes Aliz, Mád
Szabó Gábor és Várkonyi Zoltán

Családi öröm
az Operaház
fiatal művé-
szénél, Király
Sándornál: az
újszerű szin-
tén Sándor

Dohnányi Ernő a Vigadó-
ban hangversenyezett

Vörös Hona a rádióban
szerepelt nagy sikerrel

Turi Turgyonyi András no-
vellát olvasott fel a rádióban

Horváth Akosnak ver-
eskötete jelent meg
(Keller felv.)

H É T F Ő

május 17

BUDAPEST I.

- 5.40: Űzen az otthon. A Vörös kereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Lantos Ferenc: A szövetséges hadak indulója (Nagykovácsi Űzletház leventéinek-kara és a Mária Terézia 1. honvédgyalozgerezd zenekara, vez. Pongrácz Géza); 2. a) De szeretnék rámás csizmát viselni; b) Tulsó soron esik az eső; c) A csizmámom nincsen kéreg (Kiss Lajos cigányzenekara); 3. Hall: Szelek nása, keringő (szalonzene); 4. Henrion: Német lovassági harsónainduló (Adolf Becker zenekara); 5. Cicalakodalom (japán gyermekkar); 6. Filippini: Kis babatündér, foxtrótt (Glahé-zenekar); 7. di Lazzaro: Szerencse-keringő (Rabagliati); 8. Lake: A madárboltban (zenekar); 9. Babics László: Hogy várlak én, ha te tudnád (Kalmár Pál); 10. Fígedy Sándor: Az ezred élén, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozgerezd zenekara, vez. Fígedy Sándor); 11. Frustraci: Szívek ritmusa, foxtrótt (Vivi Gioli és Ritscano énekkhármás); 12. Popy: Tánccsnők (Kristly-zenekar, vez. Schmalstich); 13. a) Csárdás kis kalapot veszek; b) Három úrú nem nagy falka (Cselényi József); 14. Carenaz: Az Adige titka, keringő (Polydorm-művészzenekar); 15. Bovio: Canta, Napulitano (Rosetta Ferlito); 16. Azzoni: Baccanale (EJAR kamarazene, vez. Petralia); 17. Daloló honvédek: a) A jó lovaskatonának; b) Házuunk előtt mennek el a huszárok; c) Azért, hogy én huszár vagyok (MÁV Magyarág férfikara, vez. Rajter Lajos); 18. Linka: Rákóczi emléke, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozgerezd zenekara, vez. Fígedy Sándor).
- 10.00: Hírek.
- 10.15: Zenekari művek. 1. Schubert: VIII. (befejezetlen) szimfónia (Budapesti Filharmoniai zenekar, vez. Ferencsik János); 2. Liszt: XIV. magyar rapszódia (Budapesti Filharmonikusok, vez. Dohnányi Ernő); 3. Ravel: Valses nobles et sentimentales (Conservatoire zenekar, vez. Pierro Coppola).
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.15: Tull Hy gordonkázik. Kurt Atterberg: Gordonkaszonáta (27. mű).
- 11.40: A kalmárkodó úros emherek középkori útjai. Antalffy Gyula előadása. Felolvasás.

- 12.00: Harangszó. Fohász. Himmusz.
- 12.10: Rendőrzene. Vezényel Bánfalvi Beck Miklós. Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30: Honvédeink üzennek. A Vörös kereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: Szalonötös.
- 2.30: Hírek.
- 3.00: A Budapesti honvéd őrszázalaj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Fauchey: Katona-nyitány; 2. Wissmüller Mihály: Tavasz virágok, keringő; 3. Dvorzák: Bagatell; 4. Järnefelt: Preludium; 5. Johann Strauss: Perpetuum mobile.
- 3.30: A gyalogság a korszerű háborúban. Bárfai Szabó László m. kir. százados előadása.
- 3.50: A rádiózenekar műsorából. 1. Puget: XIV. Lajos, baletzene; 2. Hruby: Bécsi operettek, egyveleg.
- 4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: A leventeleányok a közellátás szolgálatában. Dr. Kokas Eszter egyetemi magántanár, a Leventeleányszervezet országos vezetőjének előadása. A közellátásügyi minisztérium rádióelőadása.
- 5.15: Aranyládikó. 1. J. S. Bach: Fuga (gítar: Segovia); 2. Schubert: Te vagy a csend (Karl Schmitt-Walter); 3. Guiraud: Melodrama (brácsaszóló: Tertis); 4. Brahms: Altatódal (Emmy Bettendorfi); 5. Liszt: La Leggerezza (zongora: Alfred Cortot); 6. Thomas: Mignon, ária a III. felvonásból (Gigli); 7. Wagner: Rienzi, dalművészet (Anday Pirooska); 8. Verdi: Trubadur, cigánykar (milánói Scala ének- és zenekara, vez. Sabajno).
- 5.50: Kosztolányi-anthologia. Közreműködik Nagykovácsi Ilona, Simonffy Margit, Apáthy Imre és Rieger Tibor.
- 6.35: Tasnády László dr. magyar nótákat zongorázik.
- 6.50: Hírek.
- 7.00: Elfelejtett magyar zene-művek. Ritkaságok. Összeállította Papp Viktor. A rádiózenekart vezényli Rajter Lajos.
- 7.55: Petőfi Koltón. A közvetítést vezeti Dövényi Nagy Lajos.
- 8.15: Orlay-tánczenekar játsszik.
- 8.45: Májusfa. Verses játék egy felvonásban. Irta Tóth László. A játékban előforduló dalt néhai Szabados Béla szerette. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Colombina — Mészáros Ági; Az anyja — Berky Lili; Pierrot — Nagy István; Pierrette — Bor-

- nemisza Éva; Arlechino — Ignáth Gyula.
- 9.40: Hírek.
- 10.10: Magyar nóták. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál és Mindszenti István énekel.
- 10.50: Tánczene.
- 11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren
Adás reggel 10.00-tól éjtélig.

BUDAPEST II. 203.5 m

- 5.30: Német nyelvoktatás Tartja Szentgyörgyi Ede dr.
- 6.00: Az Operaház előadásának ismertetése.
- 6.05: Az Operaház előadásának közvetítése. Északiak. Opera három felvonásban. Járviluoma Artur drámája nyomán írta és zenéjét szerette Madetoja Leevi. Fordította Lányi Viktor. Rendezte Rékai András. Vezényli Ferencsik János. Személyek: Erkki Harri gazda, rabzállító — Littay György; Gyermekei, Maija és Jassi — Rigó Madga és Losonczy György; Anti Hanka, rab — Rösler Endre; Kaapo, Harri bérese — Szabó Miklós; Liisa Harri szolgálója — Dósa Mária; Zsellérházaspár: Kalsa — Némethy Ella; Salttu — Laurisín Lajos dr.; Csendbiztos — Komáromi Pál; Békebró — Reményi Sándor; Esküdt — Horváth Imre; Irnok — ifj. Toronyi Gyula; Kyösti, garáza legény — Fodor János; Első pásztorlány — Puhár Melitta; Második pásztorlány — Balogh Margit.

KASSA

- 5.40—9.00: Budapest I. műsora.
- 9.00: I. Operettársulatok és keringők. II. Magyar nóták.
- 10.00: Budapest I. műsora.
- 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
- 12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohása és himnusz.
- 12.10: Budapest I. műsora.
- 3.30: A Hevessy-jazzegyüttes játszik, közreműködik Oltya Baba (ének).
- 4.20: Hírek Budapest I.-ről.
- 5.00: Schumann: Karnevál. Zongorán előadja dr. Molnárné-Hír Sári.
- 5.25: Divatos dalok. (Hanglemezek.)
- 5.50: Régi magyar versek. A 18. és 19. század fordulójának költői. A verseket elmondja Mester Tibor.
- 6.10: A kassai Szalonzenekar játszik.
- 6.50—végig: Budapest I. műsora.
- RÖVIDHULLÁM EGÉSZ HÉTEN
Éjtél után 1 órától 2.54-ig. 32.88 méteren.

Delibáb

K E D D

május 18

BUDAPEST I.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársirádió szolgálata.

6.30: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Pécsi József: Székelyföldön, induló (Légierek fúvózenekara, vez. Doroszlai Károly); 2. Mignone: Szerelmes harmonika, keringő (Villicizzenekar); 3. Recoschewitz: A finn hadsereg tisztelő és díszindulója (wilhelmshaveni tengerész-zenekar, vez. Welge); 4. a) Haragszik az édesanyám; b) Kinek mi gondja van rája; c) Cigányasszony sátora (Farkas Jenő cigányzenekara); 5. Humayer Mihály: Egy szürke hajnalon (Sugár László verse, Rácz Vali); 6. Olivieri: Idill a viharban (Olivieri zenekara); 7. Lehár: Paganini, operett-kettős (Erna Sack és Marcell Witttrisch); 8. Pazeller: Vitéz Pávai Mátvás Sándor-induló (József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara, vez. Seregi Artúr); 9. Guarino: Egy kis illuzió, slowfox (Carlo Buti); 10. Blemant: Bolero (római rendőrzeneke, vez. Maronesini); 11. Peters: A vidám rézműves, induló (Metropol énekegyüttes, zenakarral); 12. Cioffi: Dal (gitár: Taraffo); 13. Óvári József: Ózdi front-harcosok indulója (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 14. Johann Strauss: Denevér, keringő (bécsi filharmonikusok); 15. Szerdahelyi János: Három kislány, három honvéd (Nagy Izabella); 16. Murgács Kálmán: Édes tündérmese volt a mi szerelmünk (Nádasdy Géza verse, Kálmár Pál); 17. GONDOR JÓZSEF: Száll a gép, repülő-induló (Pátria férfikar és a Légierők fúvózenekara, vez. Doroszlai Károly).

10.00: Hírek.

10.15: A rádiózenekar műsorából. 1. Rust: Szikla a tengerben, nyitány; 2. Vesev Ferenc: Északi éj; 3. Csajkovszkij: Évszakok — Januártól decemberig.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Dalművészetek. 1. Rossini: A szevillai borbély — Figaro belépője (Carlo Galuffi); 2. Donizetti: Don Pasquale, kettős (Ghirardini és Baccaloni); 3. Verdi: Falstaff, ária a III. felvonásból (Piero Pauli); 4. Puccini: Tosca, a III. felvonás közzenéje (milanói szimfonikus zenekar, vez. Molajoli).

11.40: Divattudósítás.

12.00: Haragszó. Fohász. Himnusz.

12.10: Melles Béla-zenekar. 1. Eördögh János: Magyar nyitány; 2. J. Strauss: Déli rózsák, keringő; 3. Delibes: Coppelia baletzene; 4. Grollwald Ernő: Hangulatképek, egyveleg; 5. Ruzinkó Nándor: Hulló levelek; 6. Ujvári József: Egri hősök, induló. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.

2.00: Radles Gábor tánczene-együttese játszik.

2.30: Hírek.

3.00: Budai Mandolinzenekar. Vezetik Horváth Zoltán. 1. Komzák: Müncheneri gyermekek, keringő; 2. Aletter: Cubai szerenád; 3. Radnizani: Ünnepe a faluban, mazurka; 4. Czibulka: Stefánia-gavott; 5. Áts Tivadar: De csuda jó lesz, foxtrot; 6. Lehár: Horthy-induló.

3.50: Gyermekdelután. Kegyetlen Katica. Rege. Irta Sir Eva. Az előadást vezeti Harsányi Gizli. Előadják a gyermekszereplők.

3.55: A mintaszéri szociális város. A közvetítést a pécsi Horthy Miklós-telepről Budinszky Sándor vezeti.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Magyar nóták. Szelecsényi Ilona és Dóry József énekel, kíséri Vidák József cigányzenekara. Szelecsényi számai: Balázs Árpád: Marika; Dóczy József: Szeretőd kereselek; Kubányi György: Most kezdődik a tánc; Zakál Dénes: En gyönyörűségem; népdalok: Ninesen annyi tenger csillag; Nyitva van a százados úr ablaka; Dóry József számai: Dankó Pista: De ki tudnám panaszkodni magamat (Pósa Lajos verse); Morvay Károly: Valamikor néked vittem (Szigeti József verse); népdal: Erdő, erdő, de szép kerek erdő; Teghze-Gerber Miklós: Altatgatom a szívemet (Báthory verse); Náray Irén: A kis ablakodnál; népdal: Csillagok, csillagok.

5.40: Magyar tudós a háborúban. Tuzson János dr. egyetemi tanár előadása.

6.00: Magyar művészek a Magyar Vöröskeresztért. Közvetítést a győri kultúrpalotából. Közreműködik Barabás Sári, Fodor János, Greguss Zoltán, Karácsonyi Margit, Marschalkó Mignon, Mindszenty István, Nagykovácsi Ilona, Orosz Júlia, Rácz Vali, Szilassy László, Solthy György, Udvardy Tibor, Vargha Tibor, a Győri Ének- és Zenegyűlet Vegyeskara és a Győri Kamarakórus Halmos László vezényletével, a Magyar Waggon és

Gépgyár „Egyetértés” Dalárda Csírszka Konrád vezényletével, a rádiózenekar Vincze Ottó vezényletével. Kísér Nyári Dezső és cigányzenekara. Beszélő Legényei József dr. (Az április 29-i adásunk hangfelvétele).

Közben

6.50: Hírek.

9.00: Naplemente után. Keresztury Dezső dr. előadása az öregkori líráról. Közreműködik Lehotay Árpád.

9.30: Césár Franek: Pastorale (orgona: Edouard Commette).

9.40: Hírek.

10.10: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Seregi Artúr. 1. Doppler: A két huszár, nyitány; 2. Seregi Artúr: Napsugár, keringő; 3. Leuschner: Jégvirágok, egyveleg; 4. Müller Károly: Bevonulási induló.

10.50: Zenekari művek.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren

Adás reggel 10.00-től éjfélig.

BUDAPEST II. 288.5 m

5.00—6.50: Kassa műsora.

6.50: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.15: A Filharmoniai Társaság Barátainak hangversenye. 1. Dohnányi: I. vonósnyegyes (A-dur, 7. mű, előadja a Végvonósnyegyes, tagjai: Végh Sándor, Zöldy Sándor, Janczer György és Szabó Pál; 2. Schubert-, Brahms- és Strauss-dalok (előadja Svanholm Set); 3. Beethoven: c-moll hegedű-zongora-sonáta (előadja Dohnányi Ernő és Zathureczky Ede).

KASSA

5.40—9.00: Budapest I. műsora.

9.00: I. Áriák. II. Ritmus és dal-lam.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli haragszó. Rákóczi fohász és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.30: Buday Béla cigányzenekara muzsikál.

3.55: Karády Katalin és Sárdy János film-dalai.

4.20: Hírek Budapest I. ról.

5.00: Ruszin hallgatónak. I. „Takarekoskodjunk pénzzel, anyaggal, idővel.” Dr. Román Istvánné előadása. II. Ruszin népdalok hanglemezzel.

5.30: A Szimfonietta szalonhatos műsora.

6.00: Zenei élecek. Keller Imre előadása.

6.25: Czákó Éva Lucia gordonnakázik.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

SZERDA

május 19

BUDAPEST I.

- 5.40:** Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40:** Ébre szót. Torna. **7.00:** Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Fricsay Ferenc: Szegedi dandár, induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozzred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Jussenhoven: Búzavirág, keringő (bécsi Bohémzenekar); 3. Hejre Kati, csárdás (Magyar Imre cigányzenekara); 4. Blankenburg: Délceg csapatok bevonulása, induló (Odeon-zenekar, vez. a szerző); 5. Boehmann: Csak neked, keringő (Ilse Werner); 6. Albanese Újítás (EIAR kamarazenekar, vez. Tito Petralia); 7. Scotto: Hej halászok (Tino Rossi); 8. Kraul Antal: Katonanóták, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 9. Egyveleg Ziehrer műveiből (összeállította: Schneider, Hans Bund zenekara); 10. Buday Dénes: A rosszat elfeledni (Babay József verse, Karády Katalin); 11. Agren: Svéd polka (Sigurd Agren zenekara); 12. vitéz Wesselényi István: Hiába a virágos rét (Lontay Rajner László); 13. Pongrácz Géza: vitéz Asztalos Aladár induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 14. Eilenberg: Malom a Feketeerdőben (Willy Steiner zenekara); 15. Bode: Manók játéka (xilofon: Franz Krüger); 16. Rossmann: Tarantella (berlini német opera zenekara, vez. Beutler); 17. Vasady—Árváthalvi: Műszaki hadapródok iskolája (Folyamerők zenekara, vez. ifj. Fricsay Richárd).
- 10.00:** Hírek.
- 10.15:** Zenekari művek. 1. Mascagni: Az álarcosok, nyitány (a torinói EIAR-zenekar, vez. Tensini); 2. Chopin: Egyveleg műveiből (átdolgozta és

vezényli Aubert); 3. Cilea: Adriana Lecouvreur, a II. felvonás közzenéje (milánói Scala zenekara, vez. Ghione); 4. Saint-Saens: Állatok farsangja, szvit (párizsi szimfonikus zenekar, vez. Fauré).

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Dulllen Klára hegedül. 1. Bardella: Larghetto; 2. Cartier: Vadászat; 3. Beethoven: Kontratánc; 4. Vecsey: Vizesés; 5. Zsolt: Szatír és driádok; 6. Hubay: II. csárdajelenet.

11.40: Májusi eseresznye. Bodnár István elbeszélése. Felolvasás.

12.00: Harangok. Fohász. Himnusz.

12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Doppler: Ilka, nyitány; 2. Kochmann: Firenzei keringő; 3. Rust: Szláv rapszódia; 4. Lehár: A vig özvegy, egyveleg; 5. Siede: Falusi ünnep, szvit.

Közben
12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Orlay-tánczenekar játszik.

2.30: Hírek.

3.00: Horváth Dudás József cigányzenekara muzsikál.

3.30: Néphagyomány az iskolában. Manga János dr. előadása.

3.50: A Folyamerők fúvószenekara. Vezényel ifj. Fricsay Richárd. 1. Fricsay Richárd: Hej, Ilka, induló; 2. Széperdösi Béla: vitéz Csátary dandár, induló; 3. Gáldi Ferenc: Rajta vitézek; 4. Fígedy Sándor: Simonyi öbester; 5. Pécsi József: Katonavér; 6. Vasady Béla: Otthoni hangok; 7. vitéz Náray Antal: A hazáért mindhalálig; 8. Szomor László: Katonadal; 9. Karch Pál: Jönnék a folyamörök, induló.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Szórakoztató zene. 1. Ohlsen: Kis skandináv szvit (rádiózenekar); 2. Saint-Saens: Lisszaboni éj (rádiózenekar); 3. Morley: Vig füttyös (Forrai Miklós kamarakórusa); 4. Lavotta Rezső: Mazurka (rádiózenekar); 5. Siede: Spanyol induló (rádiózenekar); 6. Ernst Fischer: Vidám keringő (rádiózenekar); 7. Rixner: Fickó-polka (rádiózenekar).

5.40: Emlékek Kosztolányiról és Krudýról. Schöpfung Aladár csevegése.

6.00: Honvédműsor.

6.50: Hírek.

7.00: A szöke Tisza mentén. Bevezető és összekötő szöveget írta Dövényi Nagy Lajos. Elmondja Jávor Pál. Közreműködik Szecsődi Irén és Szigeti Sándor. Kiséri Oláh Kálmán cigányzenekara.

8.10: Zengő századok. A XVII. század. Közreműködik Tasnády Ilona és Kovács Károly, hanglemezekkel.

8.50: Se szó, se beszéd — muzsika. Hanglemezek.

9.40: Hírek.

10.15: Schubert: V. szimfónia. Előadja az operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

10.45: Séta operettországban.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren

Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II. 288,5 m

5.00—6.50: Kassa műsora.

7.00: Olasz nyelvoktatás. Tartja Gallerani Bonaventura.

7.25: Zádor Mária dalokat énekel. Zongorán kíséri Horváth Jenő.

7.45: A magyarság és az antik műveltség. I. Római emlékek Magyarországon. Kardos Tibor dr. egyetemi magántanár előadása.

8.05: Kamarazene. Mozart: Esz-dúr fúvósötös (K. 452). Előadja Heinz Hugó (oboa), Beider Béla (klarinét), Romagnoli Ferenc (kürt), Tábor Jenő (fagot) és Földes László (zongora).

8.30: Az Országos Közegészségügyi Egyesület jubileuma. Darányi Gyula dr. egyetemi tanár előadása. Felolvasás.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: I. Szórakoztató zenekari művek. II. Operett és táncdalok.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohász és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.30: Brahms-dalok. (Hanglemezek.)

3.50: A Hangulatzenekar játszik.

4.20: Hírek Budapest I.-ről.

5.00: Szlovák hallgatóknak. I.

„Hviezdoslav Ország Pál a Kísfaludy-Társaság tagja.” dr. Siposs István előadása költeményekkel. II. Szlovák népdalok cimbalom és klarinéton.

5.45: „Találkák.” Örvös Lajos elbeszélése.

5.55: „Májusi mese.” Hanglezrevű.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

CS
5.40: Ü
kereszt
6.40: É
Hírek.
zene. 1
Lajos k
récia
zenekar
2. a) I
elaludn
bihari
tis Pa
zeneka
Bichter
lanói
Tangó
Ritter
trot (k
kara);
az a b
Albert
8. Ige
rioca (9
9. Rie
nyász-
telep
zeneka
10. Lin
kering
kar);
Károly
(Nagy
mer:
(klarin
szolista
Pátria
1. h
kara,
a) Túl
Bereg
Pozson
Nagy
Györg
Ezüst
lényi
Straus
kart.
Chuec
ábrán
Doros
induló
kara,
10.00:
10.15:
zenek
János
11.10:
11.15:
böl.
11.40:
Eörs
12.00:
musz.
12.10:
Jurát
Csok
As zta
Széps
Nára
dor
eg yy
k özl
12.40

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

május 20

BUDAPEST I.

- 5.40: **Üzen az otthon.** A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40: **Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene.** 1. Kraul Antal: Nagy Lajos király-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Figedy Sándor); 2. a) Edesanyám, nem tudok elaludni; b) Elég nagy a bihari határ; c) Csárdás (Pértis Pali cigányzenekara); 3. Frati; Keringő (Leon d'Orózenekar, vez. Beltrami); 4. Richter: Gránátos-induló (milanói zenekar); 5. Sevilla: Tangó (Mercedes Capris); 6. Ritter: Verőfényes órák, fox-trot (Géczy Barnabás zenekara); 7. Ákom Lajos: Mégis az a boldogság (vitéz Vadady Albert verse, Sárdy János); 8. Igelhoff: Pergamino, carrioca (Ostermann tánczenekar); 9. Riedl Vince: Rehling bányszinduló (tatabányai ipartelep és bánya énekkara és zenekara, vez. Gáll József); 10. Lindsay: Vineta harangjai, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 11. Remetey Kovács Károly: Juliskám, induló (Nagykovácsi Ilona); 12. Kramer: A esodálatos klarinét (klarinetszólo és Kramer szólistái); 13. Pécsi József: Pátia-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Figedy Sándor); 14. a) Túl a Tiszán van egy város Beregszász; b) A kisasszony Pozsonyban; c) Kiskomárom, Nagykomárom (Kubányi György); 15. Cselényiné: Ézüsthaját simogatom (Cselényi József); 16. Johann Strauss: Tere-tere polka (zenekart vezényli Fenske); 17. Chucca: A nagy út, operett-ábránd (Piramo zenekar); 18. Doroszlai Károly: Repülő-induló (Honvéd Légierők zenekara, vez. a szerző).
- 10.00: **Hírek.**
- 10.15: **Székesfevárosi Tűzoltózenekar.** Vezényel Eördög János.
- 11.10: **Vizjelzőszolgálat.**
- 11.15: **A rádiózenekar műsorából.**
- 11.40: **Thököly hitvese.** Irta Eörsy Júlia dr. Felolvasás.
- 12.00: **Harangszó. Fohász. Himnusz.**
- 12.10: **Rádiózenekar.** 1. Huszka: Jurátus-induló; 2. Kéier Béla: Csokonai-nyitány; 3. Poldini: Asztali zene; 4. Paksy József: Szépségkirálynő-egyveleg; 5. Náray Irén: Tangó; 6. Sándor Jenő: Operett- és filmegyveleg.
- 12.40: **Hírek.**

Délihál

- 1.20: **Időjelzés, vizállásjelentés.**
- 1.30: **Honvédeink üzennek.** A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: **Weidinger Ede szalózenekara.** 1. Lincke: Operett-egyveleg; 2. Losonezi Lajos: Verbunkos szvit; 3. Niack: A két gitár; 4. Becker: Amati szerenád; 5. Siede: Szerelmi üdvözlés.
- 2.30: **Hírek.**
- 3.00: **Beszéktart-zenekar.** Vezényel Müller Károly. 1. Felicien Dávid: Lalla Roukh, nyitány; 2. Nedbal: Lusta Jancsi, balettrészetek; 3. Müller Károly: Angelus; 4. vitéz Pongrácz István: Székely hangulatképek; 5. Hickisch Richard: Pro Hungaria, induló.
- 4.00: **György úr mandulái.** Rákosi Viktor vidám elbeszélése. Felolvasás. Közművelődési előadássorozat.
- 4.20: **Német, román, szlovák és ruszin híradás.**
- 4.45: **Időjelzés, hírek.**
- 5.00: **Magyar dalok.** Lontay Rajner László énekel, kíséri Veress Károly cigányzenekara. Dalok: népdal: Kilenctet ütött az óra; Teghze-Gerber Miklós: Bánatom, bánatom (Sághy Ilona verse); Kiskereki betyárcsárda, népdal; Morvay Károly: Beterték a ménest (Kun István verse); népdalok: Ha meghalok, csillag leszek; Tele van a csipkebokor virággal; Ákom Lajos: Felveszem az ünneplőmet (Czira Kálmán verse).
- 6.55: **Méhészeti időszerű tanácsadó.** Balogh Bálint előadása. A földművelésügyi minisztérium sorozatában.
- 7.00: **Tánczene a 25 éves jubileumát ünneplő UFA műsorából.** Közreműködik Kelly Anna és Weygand Tibor, a rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes.
- 7.50: **Hírek.**
- 7.00: **A tetőszerkezetek lángmentesítésének időszerű kérdése.** A honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnökségének közleménye.
- 7.15: **Grieg: Peer Gynt, I. szvit** (drezdai filharmonikusok, vez. Kempen).
- 7.30: **Beszélgetés a világ első rádió népszámlálásának titkairól.** Irta és összeállította Babay József. Közreműködik Simon Margit és Pataky Jenő.
- 8.05: **Illiczky László tánczenekara játszik.**
- 8.35: **A szegény Villon.** Bevezeti Kolozsvári Grandpierre Emil. Közreműködik Major Tamás.
- 9.05: **Rádiózenekar.** Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Aulikki Rautawaara (ének).
- 9.30: **Hírek.**
- 10.10: **Zenekari művek.**
- 11.00: **Magyar nóták.** 1. a) Mészáros Pál: Kint lakom én-

Kisperjésen (Csaby Ödön verse); b) Matók Béla: Kertem alatt faragnak az ácsok (Cselényi József); 2. Balázs Árpád: Mit keres a temetőben (Éltető Ákos verse, László Imre); 3. Tasnády László: Ha szívembe zárnál (Sághy Ilona verse, Orbán Sándor); 4. Récei Gyula: Hogyha fáj a szívem tája; Ragyogóan süt a nap (Kalmár Pál); 5. Cselényi: Imádkozom a templomban (Mihalovics verse, Cselényi József); 6. Fráter Béla: A világon az az árva (László Imre); 7. a) Lányok a legényt; b) Gémdaru, gémdarú (Cselényi József); 8. Erőss Béla: Ne gondold, hogy az a tavasz (Ráday László); 9. László Imre: Ne hidd el, ha azt mondják, könynyezem utánad (Szécsényi verse, László Imre); 10. Hevesi József: Mecseki csárdás (Szondy István verse, Kalmár Pál); 11. Balázs Árpád: Gyere velem akáclobos faluba (Fényes Lőránd verse, Orbán Sándor); 12. Szaucsek István: Amikor majd nem leszek már (Szécsényi Mária verse, László Imre); 13. Járossy Jenő: All a bál (Cselényi József).

11.45: **Hírek.**

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren
Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II. 288.5 m

- 5.00—6.50: **Kassa műsora.**
- 7.00: **Francia nyelvtanítás.** Tartja Makay Gusztáv dr.
- 7.25: **Solyomssy Lajos táncszámokat zongorázik.**
- 7.45—8.45: **Egy régi majális.** Irta és összeállította Szathmáry Antal. A szöveget elmondja Szilassy László. Közreműködik Szilvássy Margit, Orosz Vilma, Billicsi Tivadar, Hámosi Imre, Örkényi Evi. Ezenkívül népség, diákság, rezzenbanda és dalárda. A rádiózenekart vezényli Oláh Kálmán cigányzenekara. Rendező A. Balogh Pál.

KASSA

- 5.40—9.00: **Budapest I. műsora.**
- 9.00: **I. Szórakoztató zene. II. Magyar nóták.**
- 10.00: **Budapest I. műsora.**
- 11.40: **Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.**
- 12.00: **Déli harangszó, Rákóczi fohász és himnusz.**
- 12.10: **Budapest I. műsora.**
- 4.20: **Budapest I. műsora.**
- 5.00: **Ruszin hallgatónak.** Polina Dittich Miloszlavszka és Szockoy András énekei zongorakísérettel.
- 5.30: **Dohnányi: Fisz-moll szvit.** Hanglemez.
- 6.00: **Legendáshírű magyar aszszonyaink: Lórántffy Zsuzsanna.** Eörsy Julia előadása.
- 6.25: **Bachmann Géza hegedül.**
- 6.50—végig: **Budapest I. műsora.**

PÉNTEK

május 21

BUDAPEST I.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.40: Ébresztő. **7.00:** Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Neidhardt: A volt kassai 34. Vilmos-bakák indulója (Hunyadi János 9. honvédegyezred zenekara, vez. Fricsay Richárd); 2. Mackeben: Münchener történetek, keringő (Hans Bund zenekara); 3. a) Esik eső, olvad a hó; b) Réten, réten; c) Szentirmay Elemér: Tíz pár csókot egyvegből (Petőfi verse, Rácz Zsiga cigányzenekara); 4. Babev: Előre, dolgár induló (zenekart vezényli Karasztojanov); 5. Meyer: Bűvös dal (Karl Schmitt-Walter); 6. Cortopassi: Rusticarella (Hans Bund zenekara); 7. Ranzato: A kis harangok országa, operettegyveleg (Piramo-zenekar); 8. Giuliani: Szerellem órája, fox-trot (Vallieri); 9. Bosch: Túl a Tiszán, induló Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Figyed Sándor); 10. Eröss Béla: Ha az enyém volnál (Angyal Nagy Gyula); 11. Magyarai Imre: Baj van, nagy baj (Nagy Károl verse, Kalmár Pál); 12. Santafé: Szép Margaréta, keringő (Wolmer-zenekar); 13. Löhr: Szentelen verebek, slowfox (Xilofon-zenekar); 14. Malesiner Béla: Hiába menekülsz, slowfox (Karády Katalin); 15. Marengo: Mazurka (milanoi Scala zenekara, vez. Sabajno); 16. Carioea-egyveleg (Kötseher-zenekar); 17. Daloljatok honvédek: a) Nincsen a hazának; b) Jó dolga van a tüzérnek; c) A szántói kertek alatt (férfikar); 18. Lehár: Losonci induló (Hunyadi János 9. honvédegyezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc).

10.00: Hírek.

10.15: Balettzene.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Endre Borbála énekel. Zongorán kísér Bagossy Judit. 1. J. S. Bach: Jézus, Jézus, légy velem (Molnár Imre fordítása); 2. Bach: Jöjj, szép halál (Molnár Imre fordítása); 3. Chopin: a) Lányka kívánsága; b) Bacchanal; c) Melancolie; 4. Respighi: Kód; 5. Mascagni: Virágjósolás (Székelyhídy Ferenc fordítása.); 6. Dohnányi népdalfeldolgozásai: a) Valaki jár udvaromon; b) Szerettelek, álnok lélek; c) Ázok, ázok.

11.40: Egy és más a testi fájdalomról. Somogyi Béla dr.

egészségügyi tanácsos orvosi előadása. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

12.10: A Folyamerők szalonzene-kara. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány; 2. Szerdahelyi János: Asszonyfurlang, operettegyveleg; 3. Robrecht: Operettmámor, egyveleg; 4. Fricsay Richárd: Erzsébet főhercegnő, keringő; 5. Müller Fejérváry-induló. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Horváth Janesi elgányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek.

3.05: A rádiózenekar műsorából. 1. Hanel: Cszimáskandur, nyitány; 2. Lautenschläger: A vágyak birodalmában; 3. Rajter Lajos: Tavasz muzsika.

3.40: Nagy magyar életek. Ruzsás Lajos dr. előadása Szegedi Kiss Istvánról. Felolvasás.

4.00: Rácz Aladár eimbalmozik. Zongorán kíséri Rácz Aladárné. 1. Jean Baptiste Loeilly: Menüett; 2. Couperin: Két museti; 3. Scarlatti: d-moll szonáta; 4. J. S. Bach—Schumann: Allegro.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Rádiózenekar. Vezényel Vincze Ottó. Közreműködik Nemes-Török Rózsa (ének) és Holéczy Ákos (szaxofon); 1. Rust: Mesejáték, nyitány; 2. Ernst Fischer: Florida (Holéczy); 3. Harling: Keringő a Halálra ítélték c. filmből (Nemes-Török); 4. Paulik—Bertha: Vágyódás (Holéczy); 5. Gade: Sziyem hófehér gyöngyvirág (Nemes-Török); 6. Sinding: Tréfás induló; 7. Kiss-Angyal Ernő: Ne tudja meg, keringő (Nemes-Török); 8. d'Orsay: Bebee (Holéczy); 9. Huszka: Mária főhadnagy, keringő (Nemes-Török); 10. May Hans: Fox; 11. Crossmann: Slowfox (Holéczy); 12. a) Sipos István: Búcsúzni jöttem, tangó (Nemes-Török); b) Sipos István: Kartoka.

5.50: Sportközlemények.

6.00: Német hallgatóknak.

6.20: Magyar népmuzsika, Molnár Imre dr., a Zeneművészeti Főiskola tanárának előadása. Közreműködik Manga Jánosné és Básty-Badics Gyula cigányzenekari kísérettel.

1.50: Hírek.

7.05: A filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Rudolf Morált. Közreműködik Vargha Tibor (hegedű). 1. Rossini: Semiramis, nyitány; 2. Brahms: 3. Hegedűverseny (Vargha); Bartók: Két arc-

kép; 4. Beethoven: V. szimfónia.

9.15: Legkedvesebb verseim. Elmondja Szörényi Éva.

9.30: Táncezámok zongorán.

9.40: Hírek.

10.10: Magyar nóták. Farkas Józsa cigányzenekara muzsikál és Horti Lajos énekel. Dalok: népdalok: Csárdás kis kalapot veszek; Balázs Árpád: Egressy: Rácos kapu, rácos ablak; Fráter Loránd: Rozzant esárda; népdal: Megütentem a szepezdi bírónak; Egressy: Juhászlegény, szegény juhászlegény (Petőfi verse); Murgács Kálmán: Veszélyes a Balaton; népdalok: Áll a malom, áll a vitorlája; Esik eső, majd lesz mező.

11.00: Filmrészletek.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren

Adás reggel 10.00-től éjfélig.

BUDAPEST I., 238.5 m

5—6.50: Kassa műsora.

7.00: Gyorsirótanfolyam. Tartja Szlabey Géza.

7.25: Könnýű zene — könnýű perek. (Az 1943. április 26-i adásunk hangfelvétele.) A bevezető verset írta Endrődi Béla. Közreműködik Barabás Sári, Nagy Izabella, Szilvássy Margit, Cselényi József, Rössler Endre, Holéczy-együttes, Laskó-énekegyüttes, a rádiózenekar, vezényel Fridl Frigyes. Kísér Oláh Kálmán cigányzenekara.

KASSA

5.40—9.00: Budapest I. műsora.

9.00: I. Híres művészek. II. Könnýű dallamok.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.05: Film- és jazz-dalok. (Hanglemezek.)

3.20: Rozsnýóli honvéd Budavár bevételéről. Nyiresi Tichy Kálmán előadása.

3.40: A kassai Szalonzenekar játszik.

4.20: Hírek Budapest I.-ről.

5.00: A Bohém tánczenekar játszik.

5.30: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Ferenczy István festőművész. Mihalik Mária előadása.

5.45: Baksa Kató és Hámosi Imre magyar nótákat énekel. Danyi Paál cigányzenekara muzsikál.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZOMBAT

május 22

BUDAPEST I.

- 5.30: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
- 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Ruzinkó Nándor — ifj. Szombathy Lajos: Gyorsbadtestinduló (Pátria férfikar és a Folyamerők fúvózenekara, vez. ifj. Fricsay Richárd); 2. Lanner: A schönbrunniak, keringő (szalózenekar); 3. Régi navarrai induló (navarrai zenekar, vez. Cervantes); 4. a) Az egi ménes mind szürke; b) Kiskomárom, Nagykomárom (Magyarai Imre cigányzenekara); 5. Cherubini: Kis cigánylány (Mario Lattilla); 6. Bruyns: Tanulmány három trombitára (Erhard Bauschke és zenekara); 7. Fries Károly: Száz piros róza, kettős (Kovách verse, Kelly Anna és Szabó Miklós); 8. Jankowec: Szívesen táncolnék (Sill Glahé-zenekar); 9. Ulrich Károly: Váci nemzetőr-induló (rendőrzezenekar, vez. Szöllösi Ferenc); 10. Szerdahelyi János: Kolozsvári kiskertekben (Kulinyi verse, Mindszenti István); 11. Hecker: Vidámság, fox (három zongorán); 12. Sagrato: Tangó (E.I.A.R. tánczenekar, ének: Lina Termini); 13. Marinuzzi: Keringő (katona-zenekar, vez. Cirenei); 14. Montag Vilmos: Cserey András-induló (Mária Terézia I. honvédszállás zenekara, vez. Pongrácz Géza); 15. Kertész Szigmond Lajos: Szélkakas jár (Kalmár Pál); 16. Rixner: Gyermekvágyak (Leo Eysoldt zenekara); 17. Bixio: Madonna Florentina, keringő (Emilia Veldes); 18. Neiharadt: Egri induló (Hunyadi János 9. honvédszállás zenekara, vez. Fricsay Ferenc).
- 10.00: Hírek.
- 10.15: A rádiózenekar műsorából. 1. Suppé: Afrikai utazás, nyitány; 2. Johann Strauss: Denevér, egyveleg; 3. Lehár: Dumai legendák, keringő; 4. Finck: Arnyéktánc, gavott; 5. Künnke: Keringő; 6. Kochmann: Pizzicato polka; 7. Kemény Ákos: Autó-galopp; 8. Pécsi József: Szervusz, induló.
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.15: Ifjúsági énekkarok. Közreműködik a Csalogány-utcai állami tanítóképző intézet énekkara. Vezényel dr. Gyimesiné Csaba Etelka.
- 11.40: Paraj, sóska, saláta változatos elkészítése. Schirger Lajosné előadása. A közléstas-

ügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

12.00: Harangok, Fohász. Himnusz.

12.10: Hilezky László szalózenekara.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.

2.00: Szabó Quittner Géza együttese táncszámokat játszik.

2.30: Hírek.

3.00: Operettészletek. 1. Benatzky: A fehér ló, részletek (zenekar); 2. Lehár: Drótos-tót, kettős (Emmy Bettendorf és Herbert Ernst Groh);

3. Huszka: Lili bárónő, részletek (Kőszegi Teréz és Angyal Nagy Gyula); 4. Horváth Jenő: Boronkay lányok — Most látom csak, mennyire szerettek (Rákosi János verse, Kelly Anna); 5. Erdélyi Mihály: Boldog én az életben, slowfox (Némery András); 6. Künnke: Megtaláltam a boldogságomat, keringő (Gézy Barnabás zenekara); 7. Fényes Szabolcs: Vén diófa — Fehér akácok (Rácz Vali);

8. Fries Károly: Nézz rám, pasodoble (Kovách verse, Kazal László).

3.25: Középeurópa szíve. Tompa Ferenc dr. egyetemi tanár előadása.

3.55: Clementis Klára zongorázik.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Rádió a rádióról.

5.10: Mindenből mindenkinek. Közreműködik Faragó Ibolya, Olthay Magda, Orosz Júlia, Losonczy György és Járny József. A rádiózenekart vezényli Rajter Lajos. Rendező A. Balogh Pál.

6.40: Akiiket mindig szívesen hallgatunk. Udvardy Tibor csevegése.

6.50: Hírek.

7.00: Hangképek innen — onnan.

7.30: Vivaldi: A tavasz (Augusteo-zenekar, vez. Molinari).

7.45: Keéky István vidám csevegése.

8.05: Örökszép melódikák a múlt század leghíresebb operettjeiből. A rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes. Közreműködik Barabás Sári, Farkas Ilonka, Nagypál László, Szabó Miklós és énekegyüttes.

9.05: Vidám hétköznapiok. Kolozsvári Grandpierre Emil csevegése. Felolvasás.

9.20: Csárdások.

9.40: Hírek.

10.15: Ki mit szeret?

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren

Adás reggel 10.00-től éjtélég.

BUDAPEST II. 238,5 m

5—6.50: Kassa műsora.

7.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági telt-órása.

7.30: Hangverseny Wagner szü-

letése 130. évfordulóján. 1. Tannhäuser, nyitány (amsterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg); 2. Rienzi, az I. felvonás befejező része (Franz Völker és énekar); 3. A bolygó hollandi — Senta balladája (Emmy Bettendorf és női énekar); 4. Lohengrin, a III. felvonás előjátéka (szimfonikus zenekar, vez. Toscanini); 5. Lohengrin — Lohengrin búcsúja (Pillinszky Zsigmond); 6. A Rajna kincse, dalműrszlet (Anday Piroska); 7. Walkür dalműrszletek (Lawrance Tibbett); 8. Parsifal, a III. felvonás előjátéka (bayeruthi ünnepi játékok zenekara, vez. Siegfried Wagner); 9. Tristan és Isolda — Isolda szerelmi halála (Nanny Larsen Todsén); 10. A nürnbergi mesterdalnokok, előjáték (szimfonikus zenekar).

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: Dalos, zenés tarkaságok. (Hanglemezek.)

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

5.00: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekara játszik, vezényel Hadányi Antal.

5.55: A konzerv, az elsötétítés, a kád és én... Endrődi Béla csevegése.

6.20: Vass Margit énekel.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

VASÁRNAP

május 23

BUDAPEST I.

7.30: Fohász. Szózat. Reggeli zene. 1. Losonczy Dezső: Rapszódia (hegedű: budaházi Fehér Miklós); 2. Kodály: Hány János — Szegény vagyok, szegénynek születtem (Nagy Izabella); 3. Járay István: Toccata (zongora: Jeanne Marie Darré); 4. Dohnányi: Gavotte és Musette (hegedű: Zathureczky Ede); 5. Lehár: Luxemburg grófia — részletek (Szimfonikus zenekar); 6. Bárdos Lajos feldolgozása: Bács-bogorjai táncok (Vox Humana énekkar, vez. Sümegh Miklós); 7. Tasnády László: Félre a búval (vitéz Somogyváry Gyula verse, Orbán Sándor); Boka András: Régi magyar tánc (Szalonzenekar).

8.15: Hírek.

8.30: Őszinte beszéd.

9.00: A Rádiózenekar műsorából. 1. Ákom Lajos: Szól már a banda, induló; 2. Suppé: Donna Juanita, nyitány; 3. Wilken: Romantikus szerep: 4. Szűcs János: a) Ivonne tánc; b) Tangószerep; 5. Laurisín Miklós: Vidám szüret — előjáték és a szüretelők danája (Budapesti Kamarakórus és Dobos András); 6. Cuneo: Mikor az álom elszáll (Rádiózenekar); 7. Llossas: Tangó bolero (Rádiózenekar).

Közben

9.30: Egészségügyi Kalendárium. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvasás.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Fejes Tibor dr. szegedi piarista tanár mondja. Ének a templom énekkara Bárdos Lajos vezényletével. Orgonál Várhelyi Antal.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Igét hirdet Járosi Andor kolozsvári esperes, teológiai magántanár. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből. 286., 258. és Himmusz. Előadásra kerül: J. Bach—Herald; Diescéret. Éneklí a Budai Evangélikus Énekkar. Vezényel Holéczy Ákos. Orgonál Várkonyi Endre.

12.15: Leventeműsor.

12.55: Beszékárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Verdi: Szicíliai vécsernye, nyitány; 2. Sztrojanovics Jenő: Csárdás táncjelent; 3. Pécsi József: Részletek Lanner műveiből; 4. Poldini: Fegyvertánc.

1.45: Időjelzés, hírek, vízállás-jelentés.

2.00: Művészlemez. I. rész: Dalok és hangszeresdalkok. 1. Schubert: A vándor, dal (Svéd Sándor); 2. Schubert: Margit a rokkánál (Germaine Marti-

nelli); 3. Bach: Prelúd és allemande (gítár: Segovia); 4. Schumann: Lótuszvirág (Gigli); 5. Brahms: Májusi éj, dal (Emmy Bettendorf); 6. Pugnani: Preludium és allegro (hegedű: Zathureczky Ede); 7. Liszt: A három cigány (Heinrich Schlusnus); 8. Refice: Felhők árnyéka, dal (Claudia Muzio); 9. Chopen: Két tanulmány (zongora: Nikita Megalov); 10. Wolf: A patkányfogó, dal (Heinrich Schlusnus); 11. Fauré: Dal (Suzanne Stappen). II. rész: Bizet: Az arlesli lány, II. szvit (berlini filharmonikusok, vez. Hans Schmitt-Isserstädt).

3.00: A vegyes öl és létesítésének jelentősége. Vitéz Ottó Ernő m. kir. gazdasági felügyelő előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.

3.45: Tánccoljunk, ne vessünk. Hanglemezek.

4.30: Magyar, német, román, szlovák és ruszin híradás.

5.00: Bura Sándor cigányzene-kara muzsikál.

5.30: La Pellegrina. Gáspár Jenő elbeszélése. Felolvasás.

5.50: Filmdalok.

6.10: Boldogasszony Anyánk. Költők és muzsikások Magyarországon Védasszonyáról. Bevezetőt mond vitéz Somogyváry Gyula. Közreműködik Mátray Erzsé és Ungváry László, hanglemezekkel.

6.50: Hírek.

7.00: Koréh Endre népdalokat énekel. Zongorán kísérő és a népdalokat feldolgozta Laurisín Miklós.

7.25: Hangképek vasárnap sport-járól.

7.50: Emlékszik még? Közreműködik Szilvássy Margit, Szabó Miklós és a Rádiózenekar.

8.50: Műteremsarok. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.

9.00: Légierők fúvózenekara és énekkara. Vezényel Doroszlay Károly.

9.40: Hírek, sport- és löverseny-eredmények.

10.15: Melles Béla-zenekar.

11.15: Táncezen.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 m.
Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II.

10.00: Mindenből egy keveset.

11.15: A kassai rádió műsorából. „Emlékezzünk Zrínyi Inonára.” Közvetítés a kassai Nemzeti Színház ünnepségéről. Ünnepi beszédet mond Pataky Tibor államtitkár. Hangfelvétel.

12.15: Ujvidéki vonósnégyes. Tagjai: Szegedi Sándor, Kiss Kálmán, Vojtechovszky János, Tóth Antal.

3.00: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.

3.45: Deák Ferenc a szabadságharcban. Irta Koroknay István. Felolvasás.

4.05: Marschalkó Mignon zongorázik.

4.30: Virágos ablakpárkány. Varga László előadása.

4.55: Tárogatónégyes cimbalomkísérettel. Tagjai: Egerváry József, Sölyomváry Lajos, Holéczy Ákos, Tatai József és Segesdy Sándor.

5.20: Japán és a nyugati impresszionizmus. Kósa Szabó Erzsébet dr. előadása a Keleti Társaság jubileumi sorozatának keretében. Felolvasás.

5.40: Közvetítés az Operaházból. A Zeneművészeti Főiskola operaszakos növendékeinek vizsgaelőadása. Vezényel Adám Jenő. Rendezi Maleczky Oszkár. Közreműködik Szabó Miklós és Járay József, az Operaház tagjai. 1. Muszorgszkij: Hovanscsina — jelenet az V. felvonásból. Marfa — Endre Borbála; Dosifej — Bágyoni Géza; Andrej — Szabó Miklós; 2. Mozart: Don Juan I. felvonásból. Don Ottavio — Bajnok Ferenc; 3. Gluck: Orpheus — jelenet a III. felvonásból. Orpheus — Nemes Anna; Eurudika — Soós Katalin; 4. Mozart: Szóktetés a szerályból — II. felvonásból. Constanza — Tóth Ilonka; Blonde — Oravecz Edit; 5. Thomas: Mignon — I. felvonásból. Mignon — Boros Jolán; Meister Vilmos — Bajnok Ferenc; Lothario — Bágyoni Géza; 6. Gounod: Faust — II. felvonásból. Margaréta — dr. Kecskés Józsefné; 7. Verdi: Don Carlos — III. felvonásból. Eboli hercegnő — Szelle Emma; Erzsébet — Soós Katalin; 8. Puccini: Manon — II. felvonásból. Manon Lescart — Pongrácz Margit; Des Grieux — Járay József; Lescart — Bágyoni Géza; 9. Erkel: Hunyadi László c. operából. Gara Mária — Sallay Margit; Hunyadi László — Bajnok Ferenc; 10. Verdi: Alarcosbál — III. felvonásból. Amélia — Soós Katalin; René — Bágyoni Géza; 11. Mozart: Così fan tutte — II. felvonásból. Rosina — Sallay Margit; Fiordiligi — Tóth Ilonka; Dorabella — Pongrácz Margit; Ferrando — Bajnok Ferenc; Guglielmo — Bágyoni Géza; Don Alfonso — Katona Lajos.

5.40—9.00: Budapest I. műsora.

KASSA

7.30: Budapest I. műsora.

11.15: A munkácsi vár hőseikéi védőjének emlékezete. Közvetítés a munkácsi várban rendezendő Zrínyi Ilona-ünnepségről. Beszélő Palumbay Gyula.

12.15: Hírek és heti beszámoló.

12.30: Magyar zongoraművészek műsorából.

12.55—végig: Budapest I. műsora.

Delibál

A DÉLIBÁB

Ötven esztendővel ezelőtt halt meg Erkel Ferenc, a nagy magyar muzsikus, akinek Himnusza nemcsak egy nemzet, de az európai zeneirodalom legszébb alkotásai közé tartozik. A rádió méltóan emlékezik meg műsorában Erkel Ferencről. A jubileumi év alkalmából az Operából Erkel Bánk bánját is közvetíteni fogják és a stúdióban több olyan zeneműve kerül előadásra Erkelnek, amely még ma is jóformán ismeretlen a zenebarát közönség előtt.

Jubilálnak a magyar dalos-egyesületek. Az egész országban működő dalárdák szövetsége sokezer tagjával immár hetvenötödik esztendeje szolgálja a magyar dalkultúra ügyét. A dalárdák jelentősége különösen az elmúlt két év-
 lizedben növekedett naggyá. Bartók és Kodály munkájának az ismeretlen vidéki dal-egyesületektől kezdve európai hírű kórusainkig, ők voltak legügyesebb népszerűsítői. Hol van ma már az unalmas, álromantikus „Liedertafel”-stílus, amely műdaljaival egykor elárasztotta a vidéket. Nyomát is alig találjuk. A rádió a következő hetekben mellő helyet ad műsorában a hetvenöt-
 tendős jennállását ünneplő Magyar Dalos Egyesületek Szövetségének önzellen, a népdalkultúrát szívvel-lélekkel terjesztő dalárdistáinak.

A Világirodalom gyöngyei sorozat keretében az irodalom klasszikus mestereinek írásait olvastatják fel hétről-hétre a stúdióban. Az ötlet

Nagykovácsi Ilona
(Hétfő)

Lehotay Árpád
(Kedd)

Jávor Pál
(Szerda)

Bajor Gizzi
(Csütörtök)

Varga Tibor
(Péntek)
(Angelo felv.)

Clementis Klára
(Szombat)
(Angelo felv.)

RÁDIÓJA

Kitűnő s az irodalmi műsor színvonalát kétségtelenül emeli. Azonban kérjük az irodalmi osztályt, hogy ne feledkezzen meg az élő irodalomról, a mai Európa nagyszerű mestereiről, akiknek írásaihoz ma igen nehéz hozzájutni a közönségnek. Mai klasszikusok címmel igen érdekes európai antológiát lehetne összeállítani s az esztétikai élvezeten kívül bizonyára értesültségünket is jól szolgálják ezek az előadások.

Thurzó Gábor, a tehetséges fiatal író érdekes előadást tartott a rádióban von Platenről, a nálunk kevésbé ismert német költőről. Szavai nyomán betekinthettünk ennek a finom, egyéni költőnek műhelyébe. Platen érdekes alakját, művészetét a mai Németország igen előkelő helyre sorozza az új német irodalomban s így nekünk is érdemes volt megismerkedni vele.

Május, a költők hónapja. A rádió műsorában több műsorszámot találhatunk, melyek mindegyike a május jegyében fogant költészet, irodalom, muzsika bemutatását szolgálja. Az előadások között van jó, de van gyenge is. Így az elmúlt héten egy zenés májusi összeállításban a világ legunalmasabb tangóit, krokodilkönnyes műdalait sültögték, sóhajtották lemezkonzerzové préselt dízőzeink a mikrofonba. Ez lenne a május városi lírája, muzsikája? Mi csak a glicerinkönnyeket, szívhezkapó műpálhózt, elkoptatott érzelmi közhelyeket éreztük ki belőle.

Réthy Eszter
(Vasárnap)
(Vajda M. Pál)

Rajzos jóslatok

az új színházi évadra

(Várnai
rajzai)

SZELECKY ZITA
A MADÁCH-SZINHÁZ
FELE KASSZINGAT.

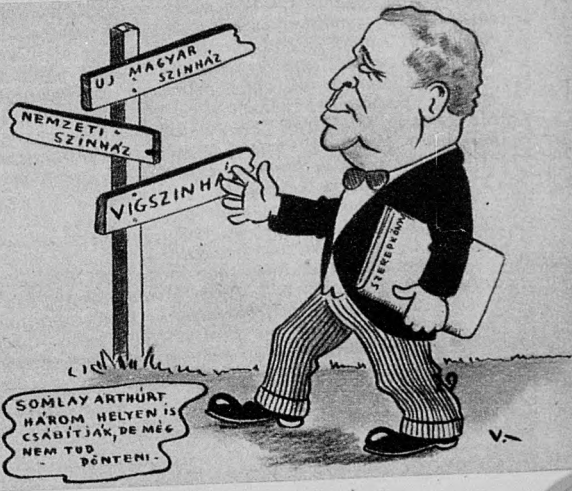
MI LESZ JÖVŐRE?
Már most is zajlik az „árucseré”. Harsányi és Pütkösti éppen prima-donnát cserél

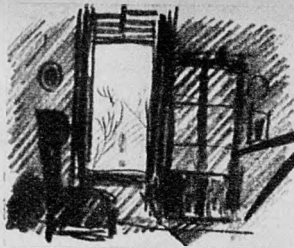
KARADY KATALIN
LELÉP A FILM-
VÁSZONRÓL ÉS
FÖLLÉP EGY
OPERETTBE.

FÉNYES ALICE
ÖSSZEKÖTI A
HAMLETET EGY
OPERETTTEL.

SOMLAY ARTHURT
HÁROM HELYEN IS
CSABÍTJÁK, DE MÉG
NEM TUD
DÖNTENI.

A régi szoba

IRTA: THURZÓ GÁBOR

„Másfél óra! — gondolta Bosnyák az állomás előtt. Poros délután volt, ritkás akácok csoportosult a rázós-köves téren, jegenyék kivont szuronyú sora tartott a homokos úton, befelé a városnak. Bosnyák elindult, kezében láskájával, gondolatok nélkül. Meleg volt, a napot pára fődte fehéren, apró, rongyos felhők tebegtek az alkonyuló város fölött, a zsuppeltős házak fölött, mint nyugalmatlan fehér zászlók. Disznók esordája törtlelt át a kocsúton, gurult utána a nehéz, tartós por. Bosnyák megállt az egyik foghíjas kerítés mellett, engedte elfutni maga mellett a kövér, rengó esordát. Mögötte lánc esörgött a gémeskúton, élesen csaltant a víz a vályuba, az úton még mindig rezgett a por. A mellékvágány jött aztán, keskeny pár sinjével, ezen indul Bosnyák este a hegyek közé, végre a hegyek közé, hogy életének első kemény szakasza után pontot tegyen. Látható halárt és kitörölje magából ezt a várost is, amely olyan szorosán kapaszkodik multjába, még tíz elmúlt esztendő árkan túl is.

Ostobaság, hogy éppen itt utazik át, de valahogyan minél jobban távolodott keserű és méltatlan ifjúkorától, amely olyan nyomot hagyott benne, mint egy mérges fertőzés, annál jobban izgatták a díszletek, a tájak, amelyek között ez az ifjúkor lejátszódott. Amikor két útirány között választhatott, azért vette hát ezt, pedig hosszabb is, átszállással kényelmellen. Ugy érezte, forduló előtt áll, meztelenül, lecsupaszítva kell minden eddigi kísérőt látnia, hogy végre elmondhassa: az élet, amely vár reá, független emlékeitől, önmaga műve, mérlegelő akaratáé.

Most a város zárt házai is megjelentek, alacsony tömölt rendben; piacot tartottak, lanyha, kelletlen forgalommal és a piac az egyik térre is átömlött dinnyes sátraival, tarka ernyőivel. Szent Flórián oltotta közepén a mozdulatlan, habos lángokat. Halványsárgán állt a megyeháza ólábú oszlopsora, kopott, vajt lépcsők magas vállán ült a szögletes, repkénnyel bejutott templom, szálló angyalokkal föltartott karú apostolokkal.

Bosnyák megnézte óráját: „még egy óra!” Fáradt is volt, bent itt nyomasztott a meleg, a régi házak között a por is sűrűbb volt. Vette egymásután az utcákat, a folyó partját kövér kontyú fáival, és ahogy lépdelt, egyre nehezebb, fojtottan elviselhetetlen lett benne minden. Nagyon kicsinek tűnt föl egyszerre emlékei előtt és nagyon védtelennek.

Cukrászda szorult az egyik keskeny utcába, mellette börtakarós, csapzott konflisok. Bosnyák már tartott feléjük: legjobb, ha kimegy az állomásra s a sínek mellett, a restiben várja meg az indulást, vigé-módra — amikor megpillantotta a házat, ahol annyi idő előtt élt. Egyszerű ház, kurta emeletekkel, fehér ablakokkal, hasas bolthajtású kapu nyílik közepén, szögletes rostélyú földszinti ablakok mellett. Cédula libegett a kapun, mint egy sietős üzenet, s ahogy Bosnyák odaért, ugyanazt olvasta rajta, mint amikor először hányódott erre a tájékra, egy piszkos öszelejei délutánon: „Utcai szoba kiadó. Második emelet 4.”

„Még háromnegyed óra” — gondolta, amikor a régi házba benyitott, esztelen kívánczóságot köelve és megindult a mely bolt alatt. Tarka-üveges belső kapu fogta el az udvart, vérbő vad-szóló akaszkodott föléje, a homályos lépcsőház első fordulójánál piros, lelkendező mécses. Dr. Waldemár — olvasta Bosnyák az első lakáson, s látta az öreg, papírsárgán, három vénlány hugával, por enyhe felhőjében, ahogy házikabatosan, esibuk mellől les ki az utcára nap-hosszatt, épolyan céltalan kíváncsisággal, mint ahogy ő förtel fölfele, a régi ajtó elé. Belört tarka ablak fogadta a másik fordulónál most is, lugas nézett föl az udvarról, rozsdás szekér, égimeszelő rúddal a vad gyepről, dézsában nyálkásodó, homályos esővíz az eresz alatt. Lassan ment, fal mentén, egyszerre fáradt nő sietett lefelé mellette, sötét, árnyékos kék szemekkel, akár egy nyugalomba szállt nyári színész, daljátékmulltal. Szilvási Rozina, első emelet három — ismerete föl, és akkor már ott állt a régi lakás előtt, barna ajtó volt előtte, fényes kerettel, sárgaréz kémlelő szitájával. Felhős lett Bosnyák szeme, mintha egy meggondolatlan, édes kaland hősnőjével találkozott volna össze, sietős pillanatra, aztán hirtelen megrántotta a esőngőt.

Futott végig a hang az előszobában, kis időre valaki kérdezte:

— Kik tetszik keresni?

Kicsit habozott, aztán rávágta:

— Lent olvastam, hogy szoba kiadó.

— Ó, tessék türelemmel lenni.

Kulcs zörgött és látta már maga előtt Ollernét, tagbaszakadtan, fakuló szőke hajjal, mozdulatlanul. Kövérkés volt, fürgé és mozgékony. Lázasan sürgölődött:

— Tessék csak beljebb fáradni, rögtön gyujtok villanyt.

— Szoba kellene. — Bosnyák habozott. — Rövidebb időre.

— Van, kérem, akár kettő is, ép most üresedtlünk.

Szaladt Bosnyák előtt, locsogva.

— Fínom úr lakolt nálam, a megyétől. Kinevezték, föl a fővárosba. Persze, hogy itt hagyott... Tessék csak vigyázni, magas a küszöb.

Bosnyák nevetett a figyelmeztetésen: esukott szemmel járhatott volna a falak között.

— Mostanában kevés az ilyen magas küszöb.

— Régi ház ez, kérem, nagyon régi.

Ollerné szögletes, erős csontú bútorai az ebédlőben is, mint kikopott igásállatok, sötét, hegyes körvonalakkal, zöld függöny mögött. Gázcsillár vakoskodott az alvadt vérszínű terítő fölött, befőttes üvegek sárga háttal, lila gyümölcsökkel a tálatón, sorban, glédában és pipacs-mintás spanyolfallal kirekesztve most is a vaságy, szobamosdó.

— Nagysád régen lakik itt?

— Ó, van annak már tíz éve is... A tárgyra tért makaesul — itt érkeznek az urak... Egy nyugalmazott főbíró kvártélyosom is van, fínom úr. És Reimtaller kisasszony, úrhölgy, az alsó kerületben óvónő.

Tapétaajtón vitte keresztül Bosnyákok, lapos, barna rózsás tapétaajtón. Prinz úr hajdani szobájában voltak, Bosnyák gyakran ült itt, menekedve valami feszítő érzéstől, a zöldhuzatos ágyon. Prinz úr egyetlen cigarettáját szivta előtte, napi egyetlen, élvezve és lelki-furdalással, mint a visszatérő bűnös esőkönyösen, izgatott fásultsággal ugyanazt a lerázhatatlan bűnt. Prinz úr mesélt az ablakdeszkára ülve, alacsony ház guggolt szemben az utcán, pipált a kéménye bodoran, szakállasan és Prinz úr mesélt, választékosan, hatátra ülten. És ő volt akkor csak halátraült, a kicsi sorvadó Prinz úr?

— Hát ez az egyik kiadó szobám, kérem.

— Valami nem tetszik itt nekem — ürügyet keresett — olyan, olyan sötét itt minden, igen: sötét, nyomasztó.

— Nem tesz semmit, kérem, mindjárt megmutalom a másikat, erre lessék, utánam.

Szarvasagancs is volt Prinz úr szobájában, most is széterítetté ágait az ágy fölött, mint szárnyának csontjait egy halott madár.

A kvártélyosné benyitott egy másik szobába.

— Ez talán megfelelő lesz. Szép a kilátás is, a kertekbe, amint látni tetszik, több a nap. Már reggel besüt.

Gyanakvóan állt Bosnyák mellette: Lili kisasszony régi szobája volt ez röpökdő angyal-rózsaszín függönyökkel, fehér vasággal, Lédával rózsák között és hatlyúval a faton, sarokban zömök cserépkályha, juhéren, téli időkre, lábakon.

Hirtelen elfordult:

— Nem kérem, ez se. Valahogyan ez sem.

A szűk előszobában volt, szemben vele régi szobája, ajtaja vékony esíkra nyitva, az ablak magos kerete tűnik mögötte fel.

Bosnyák hirtelen betaszította az ajtót.

— Ez kéne, ezt rögtön kienném.

— Lehetetlen kérem, uraságod elfelejti, hogy ez más szobája.

Enyésző, édes illat a falak között, fehérterítős ágy, kerek tükör az ablaknak fordítva, szőrmék, Kecskébőr a kehes dívánon, nyári ruha, fodrokkal és áttetszőn, a szekrény ajtaján... Bosnyák egy pillanatra a régi dohányfüstöt érzi, dívánon a könyveket látja, a kopasz falakat, tintamalacokai az asztal nyersfa lapján, barna papíresikkal beragasztva a kelléprepedt ablak-üveget és az akkori tehetetlenség száll föl benne, a tévona nyugtalanság, a boldogtalan telítettség, amint valami könnyű lár a testében, borzongva és fájdalommal már, mint akkoriban soha, amikor a zsírpecsétés dívánon a barkazöld akácok kellett támasztania az ajtófélfát, olyan ütős-szerűen, hirtelen támadt rá a visszahozhatatlan régi idők könnyű láza, elenyészően, édesen az ifjúság hőemelkedése.

— Az Istenért, mi baja? — riadt meg az asszony — várjon, hozok egy pohár vizet.

Futott kijelé, Bosnyák alatt beroggyant a díván, mintha két térdre esne, s elhomályosuló lélekkel először érezte meg az időt, amely elmúlt és amellyel egy pillanatra találkozott, mint a tegnapi nap a maival, egy kézfogásra.

Dohogva szaladt vissza a kvártélyosné.

— No már, ki látott ilyen, rosszul lenni! Igyék csak.

— Nem, köszönöm. Semmi sem volt az egész.

Fáradtan és megkönnyebbülten mosolygott:

— Múló rosszul, igen, csak anyyi. Gyenge a szívem... és ez a két emelet...

Forgatta kezében a súlyos poharat, homályos hasán tarkabarka nefeletkoszorúval, patak-parti színekkel, körben zománcos belükkel, tejjel-fehéren: Frisch und gesund. Lassan világos lett körülötte a szoba; lenti árnyékokkal hajukban az akácok; fényesen és józanul, mintegy jüzdő után a fehér és rózsaszín bútorok, tündöklő tükrök, egy idegen nő szobája.

Kicsit cinkosan pillantott Bosnyák az asszonyra.

— Ugylátszik, le kell mondanom a szobáról. Pedig jó szobaúr vagyok.

— És kicsit tündöve elgondolkozott.

— Hátas szobaúr...

Ahogy a félig nyitott előszoba halvány fényében tartott lefelé a kopogós falépcsőkön, először sipolt a mellékvágyánon a vonat, pöfögve, vicinális erőlködéssel, s amikor a kaput is becsukta maga mögött, tíz perc sem volt az indulásig.

Arva asszony. Bizonyosan van orvosuk, mondja el neki panaszait és kérje meg, beszéljen urával s magyarázza meg, hogy beteges féltékenységgel nemcsak Asszonyomat teszi tönkre, hanem saját munkabírását is felőrli.

Magdika. Ösztöne megmutatta a helyes utat, amikor csakis szüleire akar hallgatni. Csak megerősíthetem szülei véleményét s hozzáfűzöm, hogy csak csalódás és keserűség származna abból, ha nem fogadna nekik szót. Mondja el édesanyjának a véletlen találkozásokat, majd ő gondoskodik arról, hogy a fiú másfelé vegye útját, s ne kerülgesse Magát.

Segítő szándék. Forduljon kérdéseivel a m. kir. belügyminisztérium egészségvédelmi osztályához, Budapest, IX., Gyáli-út 4. Ott mindenre pontos feleletet kap.

13. Zöldkeresztes nővér. Menjen el a VI., Lovag-utca 9. sz. alatti polgári iskolába s kérjen tanácsot az igazgatóságtól. Ott van esti, továbbképző tanfolyam; minden kérdésére is pontos választ kaphat. A Zöldkeresztes tanfolyamra legalább is hat középközpontúknak megfelelő előképzettség, de általában érettségi bizonyítvány, tanítónői, vagy óvónői oklevél szükséges. 18—30 év a korhatár. A tanfolyam hároméves, bennlakás kötelező. Tandíj havi 15 pengő, a bennlakás és teljes ellátás díja havi 85 pengő, egyenruha beszerzése kötelező, ára

250 pengő. Indokolt esetben azonban — a vagyoni helyzetre való tekintettel — féltérítésben, vagy állami ösztöndíjban is részesülhet a jelentkező. A tanév szeptember 1-én kezdődik, de a kérvényeket legkésőbb július 1-ig be kell adni. A kérvényhez mellékelni kell: 1. Születési bizonyítványt; 2. szülők és nagyszülők, összesen tehát 6 darab keresztlevelet; 3. legutolsó iskolai bizonyítványt; 4. egy új fényképet; 5. hatósági erkölcsi bizonyítványt; 7. rövid életrajzot; 8. szülői beleegyező nyilatkozatot; 9. nyilatkozatot arról, hogy nem ütközik az 1939. IV. törvénycikkekbe.

Amennyiben kedvezményt, vagy ösztöndíjat kér, mellékelni kell még vagyoni bizonyítványt is. Elvált asszonyok a válóperi ítéletet, özvegyek a férj halotti anyakönyvi kivonatát is csatolják be. Egyebekben pedig forduljon felvilágosításért az Országos Közegészségügyi Intézethez; IX., Gyáli-út 4. sz. Ott minden kérdésre készséges feleletet kap.

Eva, Kolozsvár. Nagyfokú tapasztalatlanság és naivitás kell ahhoz, hogy elhiggye a „fogadásból kötött házasságról” szóló mesét. Már eddig is tovább ment, mint amennyire egy úrleánynak szabad lett volna mennie. A minden nő lelke mélyén élő vigasztalni akarás volt az oka, hogy meghallgatta egyoldalú panaszait, mert ezt korrektül csak akkor tehette volna meg, ha a férfi már szabad lett volna. Még akkor sem haladhatna tovább a megkezdett úton, ha nemcsak szánalom, hanem igaz vonzalom ébredt volna szívében. Azt is jegyezze meg a jövőre, hogy jól nevelt és magát becsülő leány nem-hogy ajándékot, de még egy szál virágot sem fogadhat el — a más férjétől. Aggodalmait jövőjével kapcsolatban teljesen megértem. Kár volna nyugalomát, biztos megélhetését feláldoznia a bizonytalan jövőért. Maga igazi boldogságot érdemel, nem kalandot! Várja meg, míg ez elérkezik.

Csalódás előtt. Jól sügja finom ösztöne, hogy egy vőlegénynek, még ha egyelőre titokban tartják is elígéretüket, nem lehet „pajtása” egy másik leány, mert ezzel megrontja a mátkaság tisztá érzéseit. Az ilyen eljárást nem lehet fölényes magyarázkodással elintézni. Legyen tehát óvatos, tartózkodó érzéseit megmutatásában. A korkülönbség is egészségtelen lehet majd később. A kitűzött időpont elég közel van s ha a férfi azután is természetesnek érezné a más lányokkal való „pajtáskodást”, akkor nem érdemes hozzákötnie életét.

Szeretem a szülőfalum. Vétkezik ön maga és gyermeke ellen, ha megengedi, hogy még mindig a múlt árnyai kísértgessék. Ezekkel le kellett számolnia akkor, mikor férjhez ment. Ne idézze fel a szellemeket, mert aztán majd nem tud úrrá lenni rajtuk. Ha beteljesülnének ezek az álmok, rájönne, milyen keveset érnek. Mestersegesen kár kihívni a boldogtalanságot. Gyermekekében keressen erőt, elfoglaltságot, kiegyenlítődest.

Arva. Mire soraimat olvasa, valószínűleg megérkezik életébe a vigasztalás is. Ölelje szívére, örüljön neki és vállalja érte nehéz sorsát, hiszen most már az a kis élet lesz legnagyobb értéke. Meglátja, hozzátartozója is megenyhül s elfelejti nehezítését. Legyen hálás neki addig is, mert hiszen már az is megbocsátás, amit eddig tett kettőjükért. A felelőtlen, gyáva férfit dobja ki szívéből. Nem érdemli meg, hogy gondoljon reá, még kevésbé, hogy szenvedjen miatta. Isten megsegíti és mindent rendbe hoz. Gyermeké pedig majd visszajadja önbizalmát; gyámoltalanságával állandóan érezheti, hogy kötelessége élni és szeretni őt. Irjon, ha szükségét érzi, mindig megértéssel fogadom.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, nevet és címet, mert anélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok

Fehér és
sötétkék

NŐKRŐL
A NŐKNEK

Irja:
Hattyasy Katalin

a tavasz és a nyár két legdivatosabb színe, amint az már az eddig készült ruhák statisztikájából megállapítható. Az „üni” anyagokon kívül pedig természetesen az emprimék sokasága tombol. A főhangsúly természetesen most is azon van, hogy minél fiatalosabbak legyenek a lehetőleg egyszerű ruhák. A sötétkék szín ismét előkelő rangot kapott: egyenjogusították a feketével, sok nappali és esti ruha is készül ebből a színből, még pedig igen dűsan díszítve fehérrel.

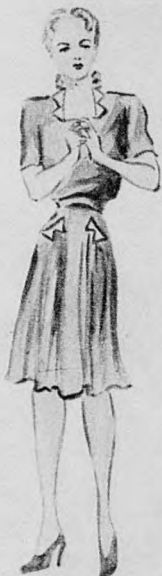
A lingerie-holmiknak talán még sohasem volt ilyen divatjuk mint az idén. Óriási gallérok, valóságos szárnyak készülnek dupla fehér organdiból vagy batisztból. Husz centi széles mandzsettákat is varrnak a könyékig érő ujjakra, ezek is fehér fodorból, csipkéből készülnek. Talán azért e nagy divatja a gallér-kézelő fodroknak, mert ez a legegyszerűbb módja annak, hogy tavalyiból ideit „varázsoljunk” felfrissítsük a régi ruhákat.

Néhány sötétkék-fehér model: sötétkék gyapjúszorzsott, körül berakott szoknya, síma hát, könyékig érő ujjak. A felsőrész eleje hófehér mandrapikéből készül, két nagy kihajtóval, fehér gombokkal. Ugyanilyen anyagból készült, vállra akasztható táskát is mutatnak hozzá, ennek is az egyik fele sötétkék. Más: fehér piké ruha, ráncos szoknyával, egészen zárt, kissé húzott felsőrésszel. A deréktől fel és le, mintegy fél méternyi, hátrafelé keskenyedő, keresztben húzott sötétkék selyembetoldás van s igen érdekes a hozzá készült sötétkék matt selyemből készült háromnyedes kep, amelyet a vállakon keresztülfutó két-két szegőzés díszít.

Elefántesontszínű nyári vászonkosztüm. A kabát elől rövidebb, hátul hosszabb. Válltáska ugyanabból az anyagból

NYÁRI SPORTHOZ

Fényes Aliz szürke, könnyű szövetruha, fehér piké díszítéssel

itt vannak már a legújabb modellek, frissen. Budapesten tervezték, szabták, varrták őket. A műanyagok elképzelhetetlen mennyiségben szerepelnek, szinte túlnyomó többségben vannak a nyári sportholmik terén. Pedig például fürdőruhánál igazán indokolt volna a régi, nem nyúlós anyag használata, mégis kimosott, műrostos anyagból készítik jórészüket. Néhány igen érdekes modellt láttunk az egyik belvárosi szalonban. Kilencven százalékban kétrészesek a fürdőruhák az idén is, de mellettük új az egybedolgozott, elől teljesen zárt a nyakbakötött fürdőruha, amely csak a hátat hagyja szabadon. Az emprimé-anyagok mellett ismét divatos lett az egyszínű s nincs elegánsabb, mint egy szekrény mélyéről előkotort régesrégi, valódi trikó, fekete, barna, vagy sötétkék. Ennek hiányában azonban itt vannak az ujak: karton-empriméből készült, nagyon húzott, csipőt szélesítő, kereszt-ráncokkal díszített nadrág, hozzá kis felsőrész. Érdekessége talán az, hogy nem tanácsos a szabása miatt vízbe menni vele, hiszen a csipőránccok menten odalesznek. Vagy talán éppen azért tervezték így, mert anyaga miatt sem hordható vízben? A fürdőruha-készlet azonban az üzletekben és a szalonokban is elég bőséges. A tavalyi jó anyagokban lehet még válogatni, legalább is egy ideig. A fényes, sötétkék anyagok ismét divatosak úszóruhának és napozónak is, bár túlsúlyban a fehér van.

Fehér pikéből készültek igazán szép, kézzel festett shortok, szerencsefigurákkal és más mintával. Talán az időjárás mostohaságára számítva, vagy az esti strandolásra, készülnek térdigérő strandpellerinek is, amelyeket a nyakon lehet megkötni. Ezeknek az anyagából készül ilyenkor természetesen a fürdőruha és a strandcipő is.

A strandruhák után népszerűségben nyomban a bicikli-ruhák következnek, amelyek között egyelőre a szövet nadrág-szoknya hordható, a forró nyárra azonban máris készült néhány karton, piké és más könnyű anyagból való modell, részint a nadrággal egybedolgozott felsőrésszel, részint külön-külön.

RUHÁK AZ „ÉSZAKI FÉNY”-BEN

Fényes Aliz szilvakék se-lyemruha, fehér gallér és gomb díszítéssel

Sennyey Vera piros húzott estélyi ruhája

Sennyey Vera szürkéskék dél-utáni ruha, barna kazak-résszel, kalappal és táskával

EMPRIMÉ

modellek egész légiója készült a szalónokban, tengersok változatban. A minták egyre eredetibbek lesznek, csak a régi tiszta selymeknél ismerünk rá a tavalyi mintákra. Természetesen a virág dominál, nappalra kisebb, délutánra nagyobb formában. A műanyagok varázsát egészen különleges nyomással akarják emelni, ezért az aktuális mozzanatokot megörökítő, különleges mintákat ezekre az anyagokra alkalmazazzák. Most jött haza Párizsból az egyik divatos pesti szépasszony, akinek francia származása és összeköttetései révén olykor-olykor mégis csak sikerül kirándulnia a francia divatvárosba s hozott is magával néhány újdonságot. Az anyaga egyik ruhának sem különös, de a mintájában és fazónjában mindegyiknek van valami hamisítatlan párizsi eredetiség. Az egyik délutáni ruha, mely térden felül erősen rö-

Tarka emprimé és fekete fénytelen selyem kombinációja ez az elegáns délutáni ruha, amelynek szép kiegészítője a két-nyoleados pelerin

Karikamintás nyakkendő-selyemből készült a divatos, magasnyakú, hosszú ujjú blúz, nyári kosztümböz

vid, például francia ruhapontokkal van teli, éppen olyanokkal, mint amire a ruhát adták. Nagyon bő szoknyás, felül keresztben húzott emprimé ez, könyéken alul érő háromnegyedes ujjakkal, teljesen zárt nyakrészsel, hátul gombsorral, természetesen a gombok a ruha anyagából készültek, — a legújabb rendelet szerint, amely megtiltja a csont és fémgombok túlzott használatát. A másik ruhának is aktuális a mintája. Ez is délutáni, selyem, emprimé. Sorbanálló hölgyek, csinos parisiennek vannak rajta. A sorbanállók végigkaeskaringszák az egész ruhát, ferdén. Persze, a színek orgiája lehet ebben a mintában, hiszen hölgyekről van szó benne. A mintá-

nak ez a kétségkívüli eredetisége igaz, hogy nem pótolja a régi, jó anyagot, a ropogós selymet, de mindenesetre hű képe korunknak és korunk divatjának. Szerepel még egy likaesos vászonruha is a párizsi ruhák között. Szövése valósággal kongrészerűen durva, nyersszínű, elől két zseb van a csak elől és kicsit ráncolt szoknyán, a fölseje síma és a rövid ujjak mentén a vállról a ruha anyagából készült retikül — retikül? Tarisznya! — lóg le. Mérete meghalad minden eddigit e nemből, ez is háborús jel: retikül és bevásárló szatyor egyben, sikkes formában. Két patenettel össze lehet csukni felére, — ha a bevásárlások ideje már elmúlt.

Szörnyű probléma

IRTA: MADOS GYÖRGY

A Reggeli Nagy Hírlap szerkesztője szigorú hunyorgatással nézett fel az íróasztala előtt szorongó emberalakra.

— Ezzel a tárcával is baj van. Nem közölhetem a szavakat s közben az apró betűkkel sűrűn telegépelte félives kéziratpapírokat erőlyen mozdulattal összehajította és átnyújtotta Csieseri Tihármér úrnak.

Csieseri homlokára verejtékeseppek gyöngyöztek.

— Ha szabad... ha szabadna kérdeznem, mi baj van? — kérdezte hebegve s a szája széle idegesen remegett az izgalomtól.

— Hosszú — felelte kurtán a szerkesztő. — Rövidítse meg. A téma jó, ha rövidebbre fogja, leközlöm.

Csieseri csak hápogott.

— En... én nem tudom — nyögdecselte s az íróasztal peremébe kapaszkodva, szédülő fejjel támoalgott az ajtó felé.

...Mikor hazaérkezett, tántorogva ment az íróasztalához s a kimerültségtől holtfáradtan zökkent bele a karoszékba.

— Jaj Istenem... nekem semmi sem sikerül — sóhajtott olyan hangosan,

hogy a felesége és a fia, akik éppen beléptek a szobába, meghallották a kinlódó sóhajtozását.

— Ej, ej, mi nem sikerült már megint? — kérdezte az asszony és mosolyogva ingatta a fejét.

— Ez a tárcsa, ez a rongy, ez a nyomorult novella. Eddig megírtam vagy százat, százat, érted, százat és egyiket sem közölték. Az egyik hosszú volt, a másik rövid, a harmadiknak vesebajos volt a témája, a negyedik vérszegénységben szenvedett és így tovább, tovább, mind egyikre ráfogtak valamit azok a sátnok. Nem engednek érvényesülni! Nem! Mert én tehetség vagyok! Érted? Elnyomnak. Lenyomnak. Nem engednek fellángolni, azt akarják, hogy a saját tüzeimben égjek el.

— Orriási — kiáltott fel évődő gyonylódással az asszony. — Hát ennek a tárcának mi a hibája?

— Semmi! Ez egy tökéletes remekmű. De az a kötekedő bagoly ráfogta, hogy hosszú.

— Rövidítsd meg — vágta rá a felesége és nagyot kacagott.

Csieseri villámló tekintetet vetett az asszonyra s szörnyű dühében tépni kezdte a haját.

— Már te is ellenem dolgozol!!... te is, te, te... Hát, hogy rövidítek meg, ezt nem lehet megrövidíteni. Nem lehet. Puktum!

Palkó, a fia, aki eddig az anyja háta mögött lapulva vigyorgott, most elődugta a fejét.

— Papa kérek... a Sárkány tanár úr azt szokta mondani, hogy mindent lehet, hogy minden problémát könnyen meglehet oldani, csak nem szabad nagy feneket keríteni neki.

Csieseri ráförmedt: — Fogd be a szádat! Így csak a felületese emberek beszélnek.

Palkó vitatkozni akart.

Csieseri vad indulattal pofonra lendítette a karját.

— De papa... mi nyolcadikosok...

— Mars, mert rögtön...

Az asszony megrfogta a fiú karját és maga előtt tuszkolta az ajtó felé, de mielőtt kilépett volna a szobából, visszaszólt az urának:

— Hát kedves Csieseri úr, úgyis mint férjem, úgyis mint kiváló tárcsairónk, azt tanácsolom nagyságodnak, hogy menjen el sétálni, szellőztessen ki azt a forró koponyácskáját, aztán siessen haza, vacsorázza meg azt a fölséges borjúpörköltöt s utána hajtsa szelid álmra a fejét. Holnap aztán friss erő-

A természetes szépség forrása:

CITROM „C” vitamínos kozmetikai készítmények. Egyszeri kísérlet meggyőzi Önt e készítmények megbízható jóságáról! Citrom „C” vitamínus kozmetikai készítmények:

Törv. védve: 67951	CITROM kenőcs szeplő ellen ..	P 6.72
CITROM zsíros kenőcs éjjelre	P 4.22	
CITROM nedvdús kréme nappalra, púder alá	P 3.72	
CITROM olaj arc tisztításra	P 3.70	
CITROM ránceltalanító olaj	P 2.70	
CITROM arcviz, fényes, mitesszeres, zsíros arc bőr és pattanás ellen ..	P 3.34	
CITROM púder, minden színben	P 6.26	
CITROM kréme rouge, színezése rózsaszírommal	P 4.38	
CITROM ajak rouge, színezése rózsaszírommal	P 6.80	

SCHADEK ANTALNÉ kozmetikai Intézete
Budapest, IV., Váci-
utca 9, I. 3. Telefon: 181—174. — Vidéki szétküldés
utánvét vagy az összeg előzetes beküldése mellett

vel törheti a kobakját a szörnyű probléma megoldásán.

Csicseri a kéziratot levágta az íróasztalra.

— Megőrülök! Meg-ő-rü-lök! Hogy rövidítem én ezt meg? — kiáltotta a szoba esendjébe — s öklével olyat csapott az asztalra, hogy a papírvágó olló acélosan felzördült. Nem gondolkozott tovább. Dühösen toppanó léptekkel átsietett a másik szobába és lefeküdt.

... Palkó ebben a pillanatban már bedugta a fejét az ajtón. Ovatosan körülnézett s mikor látta, hogy nincs mitől tartania, lábujjhegyen odaóvakodott az íróasztalhoz, felkapta a papírvágó ollót, aztán a kéziratot s az első és utolsó félívet lenyisszentette a felét. — Megvan rövidítve — gondolta kaján vigorgással s a kéziratot begyömészölte a zsebébe. A következő percben már kiperdült az előszoba ajtaján s dupláján kapva a lépcsőfokokat, vidáman rohant le az utcára. A Reggeli Nagy Hírlap szerkesztősege felé vette az irányt.

Csicseri idegtépő töprengések közt vergődte át az éjszakát. Behorpadt arca falféheren világított a reggeli homályban. A szörnyű probléma saskaromként tépte az agyát. — Hogy rövidítem meg? Hogy? Hogy? — hörögte egyre fájdalmasabban s korán reggel halálosan felzaklatott idegekkel rohant át a szomszédos szobába. Mikor az íróasztal előtt megállott, szemében fellángolt a rémület. — Hol a kéziratom!? — üvöltötte farkasordítással s reszkető ökleit olyan gyilkos lendülettel kapta a feje fölé, mintha halálos csapást akarna mérni egy láthatatlan alakra.

Palkó vigyorogva kukkantott be az ajtón, majd magasra lobogtatott egy újságot.

— A kéziratod, papa? Itt van... de már nyomtatásban — mondta győzedelmeskedő kacagással s a Reggeli Nagy Hírlapot kiterítette az íróasztalra az apja elé.

Csicseri rápillantott az újságra. Szeme tágra meredt s a szája tátva maradt a csodálkozástól.

— Hát ez... ez, ez az én tárcám, igen, ez... — pihegte fulladozva s a szíve olyan hevesen kezdett zakatolni, hogy a feje beleszédült. — Nem értem... hogy került ez bele a lapba... nem értem — suttogta remegő szájjal s a szempillái úgy rezegtek, mint aki káprázatnak véli a valóságot.

Palkó fölényeskedő hangsúlyozással kérdezte:

— Hát aztán már mit nem értesz, papa? Nagyon egyszerű volt a művelet. Megrövidítettem — s a mutató és kö-

Pyramidon

TABLETTÁK

Fejfájás, fájdalmak
és rossz közérzet ellen.

zepső ujjával az olló nyisszantását utánozta.

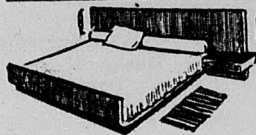
Csicseri döbbsen csodálkozással bámult a fiára. Elgondolkozott. Sápadt arca a boldogság izgalmától lassan kipirult.

— Hát én... én ilyesmire még álomban sem mertem gondolni... te, te ebadta, te gézengúz — mondta komolykodóan feddő hangon, de a szíve már egyre áradóbb örömmel dobogott.

Palkó kamaszosan röhögött.
— Hát, papa, mondtam neked, hogy a Sárkány tanár úr mindig azt szokta mondani, hogy minden problémát könnyű megoldani, csak nem szabad nagy feneket keríteni neki.

Csicseri arcát az ablakon át beszökő napsugárban előntötte a mosoly.

— Mondd meg a tanár úrnak, hogy apád, Csicseri Tihamér, a híres tárcáíró, azt üzeni, hogy igaza van neki.

A DIVATCSARNOK BUTORT

egy életre veszi!..

az olvasó rovata

KÖNNYŰ ZENÉT A RÁDIÓBAN

Igen tisztelt Szerkesztőség!

A rádióhallgatók részéről nem probléma, hogy mit szeretnek hallgatni a rádióban. Mindenkinek megvan a maga érdekelt műsorszám. A híreket szerintem mindenki érdeklődéssel hallgatja a mai világban. No, de a háziasszonyok is mást hallgatnak feszült figyelemmel az éter hullámain. A diáklánynak is más a kedvelt műsorszám, és így tovább...

Most magamra térek át.

Nagyon szeretem a zenét. Kivételes eset, ha valamely hangversenyről elmaradok. Ha van városunkban operaelőadás, föltétlenül elmegyek. Sokat tapasztaltam zenekedvelő ismerőseim között, hogy az opera a rádióban kevésbé élvezetes. Nekem is ez a véleményem. Pedig, sajnos, a rádióban sűrűn közvetítenek operát! Szerintem, ha a rádióban zenét akarok hallgatni, élvezettel hallgatom „Könnyű zene” című műsorszámát, vagy a tánczenét, de legfőképpen a cigányzenét.

Előre is köszönöm soraim közlését és maradok tisztelettel

egy szegedi olvasó

NAGY ISTVÁN MUNKÁCSON

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Mint a Délibáb régi és hű olvasója és mint városunk egyik legtelkesebb színházrajongója, kérem, engedjék meg, hogy én is megszólaltak az Olvasó rovatában.

A munkácsi közönségnek nagy élményben volt része e héten. Nagy István, a Nemzeti Színház művésze, vidéken a filmről ismert és közkedvelt művész vendégszerepelt a „Bolond Ásvayné” című nagysikerű darabban.

A kis diáklányok csoportosan várták és bárhol állították meg a nagy művészt, mindig kedvesen és szívesen állt rendelkezésükre az autogramkérőknek.

A közönség zsúfolásig töltötte meg a nézőteret és lelkesen tapsolt a vendégszereplő Nagy Istvánnak, aki most, filmjei és rádiós szerepei után a színpadról is meghódította Munkács közönségét. Reméljük, hogy e nagysikerű vendégszereplése után, hamarosan ismét látjuk a művész urat.

Soraim közlését előre is köszönöm, teljes tisztelettel

Gottesmann Viola
Munkács

VIDÉKI RÁDIÓHALLGATÓ PANASZA

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Sajnálattal kell értesítenem, hogy anódtélep hiány miatt, már 5-ik hónapja nem hallgathatom a rádiót. Itt, fatun ugyanis nincs villany, tehát anódtélepre, vagy lámpaelemekre szorul-

nánk. Sem a helyi Hangyától, sem a fővárosi rádiócégektől anódtélepet vagy kis elemeket nem lehet kapni. S ez bizony — nemcsak bosszantó, de már elkeserítő is, s elcsüggesztő egyben. A felemelt havi rádió adót szívesen megfizetem, de még azt sem tudom, mikor kaphatok 20 drb. elemet, hogy végre 6 hónap után magyar szót hallhassak Pestről. Fellehető, s ez igazságos is, hogy először a frontot látják el anódtéleppel, de a front katonasága után sorrendben a nyugdíjas frontarcosok jönnek anódtélep ellátására. Hiszen rádió nélkül a magyar kultúra egy megszokott s régen nélkülözött forrásától esik el a vidék és a falu. S ez a rendezetlenség keserves és elcsüggesztő. Pártfogást és intézkedésüket kérem.

Tisztelettel
Márkus Dénes
ny. százados, Gícs
Gömör megye

RECEPTVERSENYT KÉR EGY- OLVASÓ

Tekintetes Szerkesztőség!

Igaz, a sors nagyon messzire vetett, de azért a „Délibáb”-nak hűséges olvasója maradtam messze idegenben is.

Evek óta kísérem figyelemmel lapjuk fejlődését, minden egyes sorát s azt a nagy igyekezetet, hogy a folyton növekvő olvasólábornak még inkább növekvő igényét kielégítse.

Ennek a nagy, igazán hátal érdemlő igyekezetnek és jószándéknak legfiatalabb gyümölcse „Az olvasó rovata”.

Az időszéri kérdések megvitatása, praktikus javaslatok stb. azt hiszem megragadják sokak figyelmét s a legtöbb esetben visszhangra, helyeslésre is talál az olvasóközönség szélesebb rétegeiben is.

Ez a körülmény bátorított fel engem is arra, hogy a tekintetes Szerkesztőséghez forduljak kéréssel: nem lehetne-e a Délibábnak is, több más lap mintájára, úgynevezett „Konyha”-rovata, amely hetenként egy-néhány főzöreceptet és háztartási tanácsot közölné?

Ugy hiszem, nagyon sokan akadnának, akik tudásuk és gyakorlatuk latbavetésével szívesen adnának segítséget, hogy ez a rovat megindítható, a gyengébbeknek, az örökké főzési problémákkal küszködőknek pedig igazán nagy szolgálatot tenne időszéri tanácsaival.

Soraim közlését kérem, maradok továbbra is a Délibáb ígét hűve

Vodicskáné Meksz M.,
Böhmen. Budejovice. Dvorákova 3.

Balett a kolozsvári Nemzeti Színházban

1.

2.

3.

1. A „Marosszéki húsvét” balettkara. 2. Bartos Irén és partnere a „Marosszéki húsvét”-ban. 3. Páros a „Coppélia”-ból (Bartos Irén és Csermínszky Kurt). 4. Tabló a „Coppélia”-ban. 5. A „Coppelia” balerinái. 6. A karmester és a rendező (Vaszy Viktor és Vitéz Tibor). 7. A „Scheherazade” nagyjelenete

(Kántor felv.)

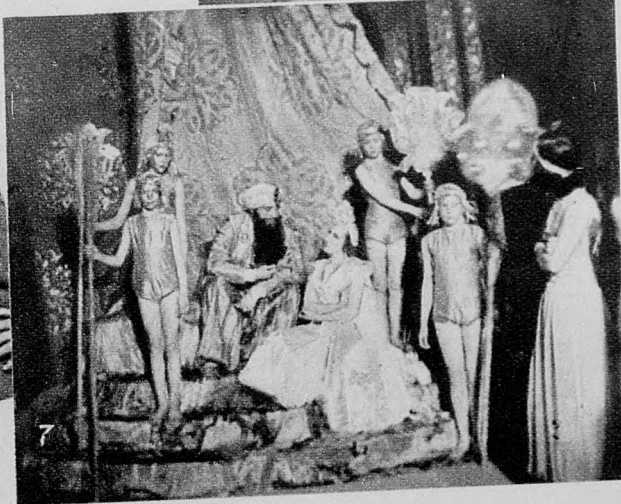
4.

5.

6.

7.

svárosi
emeket
emcsak
elesüg-
s adót
tudom,
végre
Pestről.
szőr a
front
front-
Hiszen
egszo-
el a
eserves
ésüket

tel
énes
Giee
egye
Y.

t, de
ma-

k fej-
nagy
vasó-
kielé-

igye-
gyü-

prak-
adják
ingra,
esebb

m is
for-
libáb-
vezett
hány
ölné?
inak.
ésével
rovat
ökké
iga-
csai-

ibbra

ra 3.

MÁRTA ÉS LILI

IRTA: IFJ. THURY ZOLTÁN

Lili a tavasszal jött és meghökkentően csúnya volt. Márta hozta, az imádott, ragyogó szépségű Márta, a kompánia fiútagjainak megdöbbenése mégis majdnem lázadásba csapott át. Rövid, heves tanácskozás után félrehúzták Mártát.

— Ez sok — kezdte Bodri, aki érettségi előtt állt és mindnyájan a banda vezérének tartották. — Kegyetlen vagy Márta, nem kívánhatod mégsem... Ez sok lenne még egy egyiptomi rabszolganának is.

Márta ártatlan egykedvűséggel nézett végig rajtuk. Megigazította fehér csipkegallérját. Zene volt minden mozdulata.

— Mi? — mondta és kicsit elnyújtotta az „i” betűt.

Nyugodtan szünetet tartott a komor pillantások kereszttüzében.

— Lili osztálytársam és egy házban lakunk — folytatta és ez úgy hangzott, mint egy ítélet. — Ha nem is szép, de a lelke jó. Mától a társaság tagja.

Megfordult és indult vissza az úton. A fiúk lógó orral kullogtak utána. Bevégeztetett. Lili ott várt rájuk a parkban, cipője orrával zavaros ábrákat rajzolt a pad alatti porban. Aggodalmasan pislogott, sejtette, hogy róla volt szó. Márta bátorítón hozzálépett, Bodriék komor képpel csoportosultak körülöttük. A csend kínos lett.

— Lili szeret táncolni — jelentette ki váratlanul Márta, — szerdán velünk jöhettek. Nálam találkozunk. Ugy-e, jöhettek, Lili?

A fiúkban ettől a szemtelenségtől elhűlt a vér. Lili szeszínű hajának néhány előrebukó fürtjét hátraigazította, furcsa kis grimasztól elevededett meg kifejezéstelen arcra.

— Jöhettek — válaszolta elnyújtva a szót és a fiúk mind szívből megutálták.

— Atok — fakadtak ki, amikor a lányok este eltűntek a kapualjban, — vopera.

— Várjatok — intett csendet Bodri, aki a leghevesebb érzelmeket táplálta közülük Márta iránt, — nyugalom. Nem szabad mindent elrontani. Lehet, tényleg, a lelke szép.

— A lelke — zendült fel Markó, aki örökké lángoló kedélyét élesrevasalt nadrággal ellensúlyozta, — de röhej

végigmenni vele a parkban... Ha megtudja az osztály, hát...

A hetedikesek valóban mind nagyon finnyások voltak nődolgokban. Bodri mégsem hagyta magát. Szerdán pontosan jelentkeztek a két lányért, Márta elégedetten látta, hogy a fiúk felváltva láncolatják Lilit. Este Krecsmár, aki rosszul tanult, megjegyezte:

— Nem buta a nő, tud franciául és németül. És latinból is sokat. Többet, mint én.

— Jó — vigyorgott Markó, — te legalább még deklinalni se tudsz.

— Majd megtanulok — simította fel kabátja ujjáról a ráncokat nyugodtan Krecsmár. — Lili tanít. Felajánlotta. Holnap kezdjük. Ő örül, legalább átszieszi előlről.

— Ez férfi — dühöngött Markó Bodri-nak mikor Krecsmár elbűcsűzött. — Ez. Igy behódol. Ökör. Most jut eszébe tanulni. Igy bizhat meg az ember az isméllökben. Áruló.

Bodri valamit dünnyögött, nem mondott se igent, se nemet. Várt, Krecsmár másnap fűzettel és szótárral jelent meg a parkban. Lili nemsokára megérkezett Mártával. A növendék félreült a lány-nyal, aki feketekeretes, izléstelen szemüveget szedett elő retiküljéből. Nyelvtanokat lapozgattak, később preparáltak, amíg besötétedett.

Krecsmár három nap múlva az igeragozásnál tartott. Lili sokoldalúnak bizonyult, a matematikát is vállalta. Rendre megoldotta a példákat, de itt már nehezebben boldogult Krecsmárral. A fiúk hallották, összeszidja, nem figyelt, elkalandozik, nincs ott a feje, nem tud összpontosítani. Az isméllő riadtan ült, vállát felhúzta, Markó legszívesebben pofoncsapta volna. Márta örül, mostanában sokkal kedvesebb volt Bodrihoz.

— Buták — vágta a szemükbe, — igazán ostobán viselkedtetek. Lilinek vajból van a szíve. Tegnap is féltizenkettőkor feküdt le, Krecsmár francia dolgozatát csinálta. Én is mindig róla írok mindent. Előttem ül. Lili nagy lélek.

Markó nem bírta tovább. Ezt még Mártától is soknak találta. Elköszönt, bujában beült egy moziba. A következő héten számtanból dolgozatot írtak. Krecsmáré kétharmad lett, Markóé háromnegyed.

Lili úgy lett csúnyább napról-napra, ahogy lombosodtak a fák. Legfeljebb annyit változott, hogy nem húzta olyan rettenetesen a szavakat és a táncban is fejlődött valamit, Arca azonban még sápadtabb lett, szemhéja kivörösödött, haja mindig rendetlenül lógott és az

ARANYSZÓKE LESZ,

ha az Elsner-féle Eau Radieuse-t használja. Barna vagy fekete haját nyér az Elsner-féle díólkivonattól. Ára 2.40 pengő. Naponta postai szétküldés.

EISNER GYULA drogeria, főhercegi kamarai szállító, Budapest, VI., Andrassy-út 37 szám

ujja tintás volt, de Krecsmár ezzel nem törődött. Gyakran a sarkon várta reggel a fiút, átadta a füzetet, éjszaka megoldotta a példákat, elkészítette a házi dolgozatokat, rajzokat szerkesztett. Átadta és loholt vissza, nagy, fiús lépésekkel vágta, nehogy elkessen. Krecsmár csak átírta tintával a tizpercben és diadalmas mosollyal figyelte Markó mindgyakoribb vergődését.

Lili tudásával rangot harcolt ki magának és tekintélyt. Olykor már Bodri is kikérte tanácsát, majd némi habozás és az osztállyal való beható tanácskozás után rásózták az érettségi tételek egyrészenek kidolgozását. Lili boldog volt, érezte fontosságát és nélkülözhetetlenségét, de drágán szerzett fölönyét Mártával szemben sohasem érezte. Márta ragyogó szépsége, dallamos mozgása őt is behódoltatta.

Márta más. Lili Krecsmárnak már keltes dolgozatokat ír, Lili tud, de Márta minden porcikájában a nő. Igaz, Márta képtelen lenne arra, hogy fél-éjszaka dolgozzék a fiúk feladatán, de Lilitől nem lehet lehetlent kérni, Lilinek lelke van, Lili nem jár fodrászhoz, de Krecsmár mégis úgy néz fel már rá, mint egy istennőre, ha más is mint Márta, talán nem jut eszébe. Egy héten egyszer azt a táncot is elviseli az ember, hiszen Lili szépen fejlődik, hiába sziszegte multkor dühösen Markó:

— Átkeringőződ magad a nyolcadikba. Süllyedj el, te parkett-táncos.

Markó egyedül maradt. Lili révbe ért, könnyedén viselte az utálatot. Április közepén becsapott a bomba, Markó két rővét kapott és egy intőt, Krecsmár semmit. Márta titokzatos hírforrásai révén értesült a dologról, sajnálkozott.

— Bolond vagy — fejtette ki nézetét Markónak. — Véged van, ha Lili nem segít.

Markónak még a gondolattól is megmozdult a gyomra. Azért gondolkozott. Bodri keresztet vetett rá, Krecsmár aljas, Márta lenézi. Szerdán lekérte Lilit. A leány nem lepődött meg túlságosan.

— Lili, nem is tudom, miért haragszik rám — kezdte a fiú. — pedig annyiszor szerettem volna kérni, hogy foglalkozzék kicsit velem, tanuljunk néha együtt, oly örömmel...

Lili hátrahajította fejét, úgy viszonzta a fiú tekintetét, mint egy hollywoodi démon a „Vampir” című filmben.

— Szívesen — rebegte meghatottan. — Markó, szívesen segíték. Mindenkinek. Magának is, Krecsmárnak is, Bodrinak, Mártának. Pedig magukkal, fiúkkal könnyebb, mert maguk csak hanyagok.

"Szeretlek" sutlogta a férfi

Ily vallomáshoz sokkal inkább jut az a nő, aki rendszeresen ápolja arcborít. Helyes arcápolással meg lehet szabadulni a tisztátalanságtól, fekete pontocskáktól és az arc fiatalosabbá, üdőbbé, bársonyosabbá válhatik. A helyes arcápolás célját szolgálja a mindenütt kapható Tokalon-krém. Próbáljuk állandó használatával elérni azt az ápoltságot, amelyet Ő is kívánatosnak tart.

könnyelműek. Márta viszont buta, őt nehéz kihúzni a pácból, nagyon aggodom érte, semmi esze, higgye el. Szegény elborzaszt néha, olyan buta.

Márta ott suhant el mellettünk, dicséretesen bölintott Markó felé. Bodri mo-

Szappan fölösleges!

A test és az arcborítás, egészséges, üde és fiatalos lesz. Pattanások, mitesszerek és egyéb tisztátalanságok is eltűnnek. Eredmény már az első használat után. Eredeti doboz: Dostal piperegyőngygyőngypor szakszettekben. P 6.09. Szétküldi: „Kemlkálla” Ujvidék 144/e.

solygott, Krecsmár a sarokban tárogott kétségbeesetten.

— Igen — felelte a fiú. — Márta csak nő, de különben semmi. Buta. Maga, Lili, más. Maga tud és amellet lelke van.

A DIVATCSARNOK BUTORT

életre vezü!

A DÉLIBÁB HUMORA

Kritika

— Mi a véleményed a primadonna legújabb alakításáról?

— Két szó: az első részben szörnyen egyszerű volt, a második részben egyszerűen szörnyű.

Magános ember

— Érdekes hírem van, öregem! Kovács, ez a magános, mór alak színházigazgatói engedélyért folyamodott.

— Ugy látszik, végleg nem akar maga körül embereket látni.

TRAGÉDIA A SZINPADON

— Nem félek tőled, vérengző bestia!

(Stuttgarter Illustrierte)

Nehéz feladat

A cirkusz porondján így szól a művész a közönséghez.

— Most pedig hölgyeim és uraim, mondják meg, hogy milyen állat hangját utánozzam? Számomra semmi sem lehetetlen!

— Éljen — üvölt egy borízú hang a kakasülőről. — Utánozzon nekem egy szerelmes heringet.

KELLEMETLEN

— Hol lehet az az átkozott jeggyűrű?

(L'Illustré)

Hűség

— Ez a női hűség? Három hónapot töltöttem jogházban és egyszer sem látogattál meg?

— Nem baj, drágám. Legközelebb majd duplán ki-pótolom.

Gyász

— Tegnap egy négerrel láttalak sétálni. Hogy csinálhatsz ilyet, hiszen alig két hete halt meg a vőlegényed?

— Nézd, én úgy gyászolom vőlegényemet, hogy csak feketét tűrhetek meg magam mellett.

Rokonszenves ember

— Nem értem, miért mondtad erre a Baloghra, hogy kellemetlen fráter. Szerintem ő a világ legrokonszenvesebb embere.

— Érthetetlen!

— Miért? Tegnap száz pengőt nyertem tőle kártyán.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelégy beküldése esetén sem ndunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

Az Olvasó rovata intézi

Micheline. 1. Nagyobb trafikkokban. 2. Danielle Darrieux. Alida Valli. Röck Marika. Zarah Leander. 3. Barna. 4. Dániel Dárió. — **Eszményi ideál.** Megjelent. — **Kétpengős fogadás.** Rác Vali. — **Koppány.** Kolozsvár. A vers nem rossz, csak elkészt. — **Krachusz K.** Fazekas-u. 17. — **Ébend.** V. Budapest. Kérjen személyesen címet a művésznőtől. — **Vollman Gellértné.** Szeged. Téved, nagyságos asszonyom. Az illető művész jó barátja a Délibábnak és minden fontosabb szerepléséről megemlékezünk. — **Dr. Kovács István.** A címet bármely telefonkönyvben megtalálja. — **Benedek J., Törökszentmiklós.** Sajnos, dalszövegeket nem közzölhetünk a lapban, mert az a kottakiadók kizárólagos joga. A helybeli könyvkereskedő útján viszont megrendelheti a dalt. — **Török F., Nagykanizsa.** Sajnos, a kép nem felel meg. A felvétel jó, de a témája nem való a lapba. — **Juci.** Zöld és barna. — **Sárdy-filmek.** Mindenki sora kerül a rovatban. A bemutatók pontos időpontját még nem lehet tudni. — **M. Zs., Újpest.** Barát-utca 7.

Görey Pál, Munkács. Ugyanerről a vendégszereplésről már közöltünk levelet az Olvasó-rovatában. — **Karady-ügy.** Ezt a kérdést lezárjuk. Kérjük olvasóinkat, hogy másfajta témákról irjanak a művésznővel kapcsolatban. — **Ivanies Bertalan.** Olvassa el a „Karady-ügy” című üzenetünket. — **Tarjay Ottó, Győr.** Irjon hasonló értesítéseket máskor is. Ez már későn érkezett. — **Császár Klára, Miskolc.** Olvassa el a „Karady-ügy” című üzenetünket. — **Egy béke-sabai asszony.** Nagyon kérjük, hogy legközelebb géppel írjon. — **Iff. Jakál Miklós.** Vélemények különbözők. — **Seres Károlyné, Kiskunfélegyháza.** Az összeállítása túl egyéni és igen sokan megsértődnének, ha közzölnék. Az ötletet azonban megvalósítjuk és szavazást fogunk hirdetni az olvasóközönségünk körében. — **Kántor Julianna, Hejőcsaba.** A levele nagyon hosszú, így nem adhatjuk az Olvasó rovatába. A művésznőnek megmutattuk a levelet és nagyon örül neki. Köszöni a szeretetet.

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS. Szerkesztő: DÁLOKY JÁNOS
Felelős kiadó: PAIZS GÉZA. Kiadótulajdonos: Forrás Nyomdai
Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII., Dohány-u. 12.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. A Vígsházban bemutatott felújítás címe. (A nyíl irányával folytatva.) 11. Megszegyenít. 12. Ki izmos? 13. Sürgöny. 16. Kórházi alkalmazott. 16/a. Névelővel: csuszómászó. (A Gy egy kockába irandó.) 20. Híres kolostor. 21. Egy mást követő betűk az ábécében. 22. Nem pór. 23. Betegsegélyező egyesület. 24. A darab rendezője. 25. A hitelület egyik eszköze. 27. Megtörtént dolga. 29. M. M. Á. D. 31. A két része. 32. Lurkó eleje. 33. Átszáll. 36. Háziállat. 38. Kettős más-sáhangzó. 39. Iona betűi keverve. 40. Régi tűzszerszám, névelővel. 43. Nemzeti park Amerikában. 44. Vas-huzal.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11					12				
13			14		15				
16				16/a			17	18	19
20				21		22			
23			24						
		25	26			27		28	
29	30				31			32	
33			34		35	36	37		38
39					40	41		42	
43							44		

Függőleges sorok: 1. Határozat. 2. Létrehoz. 3. Messze eső nagy település. 4. J-vel a végén: ilyen a magyar szarvasmarha. 5. Női becenév. 6. Több e. 7. A darab szerzője. 8. Kicsinyítő képző. 10. Felvigyázó. 14. Ir. 15. Modern tánc. 17. „Üres” betűi keverve. 18. Híres futballkapus volt. 19. Tiltó szó. 21. Vissza: nem feküdt. 24. Űrmértékrövidítés. 26. Idegen női név (kézvetítő). 28. Durva fadarab. 30. M. T. I. O.

34. A pamlag első része. 37. Vigyázz rá, figyelmeztess. 41. U. a. mint a 8. függ. 42. Az ezüst vegyjele.

BETŰREJTVÉNYEK

1	2	3
BERUGOTT <i>Z</i> MÛN	K=G FASÁRLOTTOK LAKAT	2 Q HÁZIÁLLAT
4	5	6
D ○	T VEDTM DODO	Befed éé' Jókai

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

ARANYTULIPÁN
RÁBA AAL RROF
RUL ERREVITTE
IGAZIT KOMA H
VOKS AA NA HÉ
AR IRNG U KOR
VADADYALBERT
HALVA ÖR ARKI
A MEDENCE TOB
IBA JOGÁN ELO
BIHARINÁNDOR

A 19. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Barangol. 2. Reménytelen. 3. Felekezeti. 4. Átszálló. 5. Úvegkorsó. 6. Tartozék.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 3 pengő 20 fillér, félévre 6 pengő 40 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 26 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-utca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal: 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest

Ha kiolvasta a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak Budapest VIII. ker., Baross-utca 15.

SZABÓ

ODOL

*Az Odoltól kapja báját
szép fogait, üde száját*

ÜDE LEHELETÉT TÖKÉLETESEN BIZTOSITJA AZ ODOL.